

Slovenski

# PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

---

Štev. 9. V Celovcu 15. septembra 1876. XXV. tečaj.

---

## Pridiga za XVI. pobinkoštno nedeljo.

(Kdor se povišuje, bo ponižan; gov. G. R.)

„Vsak, kteri se povišuje, bo ponižan.“  
Luk. 14, 11.

(Konec.)

Napuh je, sem rekel, začetek vsega greha. Napuh je naj starejša pregreha sveta, ktera je angelje v hudiče spremenila, prve starše iz paradiža spodila. Pervi starši so se sperli zoper Boga, se tako rekoč v boj spustili zoper njega, so hotli od njega neodvisni, ter njemu enaki biti. Zatoraj pravi sv. pismo: „Kdor v napuhu ostane, obsut bo s prekletstvom in na zadnje zaveržen.“ Porok tega so nam zgodbe vseh časov. Napihoval se je Aman, ljubljenec perziškega kralja Asvera, ter sprosil pri kralju povelje, dá naj se pomoré vsi Judje v perziški deželi. Med judi se je znašel tudi Mardohej, ki je zvesto služil pravemu Bogu, in se je tedaj branil, vklanjati se Amanu, ter mu skazovati božjo čast. To pa je Amanu tolikanj zamerzelo, da je dal postaviti vislice, 50 komolcev visoke, na ktere bi bil obesil Mardoheja. Toda spolnila se je nad njim beseda: „Kdor se povzdiguje, bo ponižan.“ Mardoheju, ki je bil kralju življenje otel s tem, da je ovadil neko zaroto ali puntarijo, se je zgodila obilna čast, in je prejel imenitno službo; Napuhnjeni Aman pa, ki je Judom napravil toliko nečasti in stisk, je bil pahnjen s svoje imenitne službe, in obešen na ravno tiste vislice, ki jih je postavil Mardoheju. — Povišal se je tudi kralj Antijoh; bil je napuhnjen tako neznano, da je menil, da bo zamogel še morju zapovedati in pretehtati naj više gore. Zato pa ga je tudi ponižala roka božja. Zadelja ga je neznana, neozdravljiva bolezen.

Drob mu je razjedala pekleča bolečina, in po životu so se mu červi zaredili, in ga razjedali živega. Tolik smrad je puhtel od njega, da nikdo ni mogel sterpeti v njegovem obližju, dokler v obupanju ni sklenil življenja svojega. — Poviševal se je Babilonski kralj Nabuhodonozor, kterega so preroki napovedovali pod podobo serditega leva, nenasitljivega volka in kot šibo mnogih ljudstev. Trikrat je privihral pred Jeruzalem, razdjal po 18mesečni obsedi mesto in tempelj, in peljal Jude v babilonsko sužnost (588 let pr. Kr.). Zmagal je slavno mesto Tir, planil na Egiptovsko, in se z obilnim ropom spet nazaj povernil. Njegova sreča in njegova visokost pa ga tolikanj prevzame, da je dal Daniela vreči v levnjak, tri mladenče pa v razbeljeno peč, ker mu niso hotli skazovati božje časti. Preroka pa in tudi mladenče je Bog čudoma otel. In prerok Daniel je kralja mečil k pokori pa zastonj! Na zadnje ga Bog sam poniža. Zmed človeške družbe mora pobegniti, in se v gojzdu živiti od trave in sena, kakor kaka neumna živina. Še le čez sedem let se mu spet poverne pamet, in nazaj dobi kraljevo oblast, in hvali Boga vsegamogočnega, kateri pahne mogočneže s trona in ponižne nanj posadi. — Ravno tako nam spričujejo tudi posvetne zgodbe, kako resnične so besede: „Kdor se povišuje, bo ponižan.“ In res prav dostikrat vidimo, kako se spolnujejo besede Davidove: „Vidil sem brezbožnika neizrečeno povišanega in visoko zraščeneega, kakor cedre na Libanu. In sem šel memo, in glej! ni ga več bilo: iskal sem ga, pa ni bilo najti njegovega mesta.“ Ravno tako zamoremo tudi mi reči z Davidom: Vidil sem veliko učenih, veliko imenitnih, junaških vojakov, mogočnih vladarjev, kraljev in cesarjev, visokozraščeneh kot libanske cedre, katerih slava in veličastvo se je skorej zvezd na nebu dotikalo. Šel sem memo njih, in ko sem se nazaj povernil čez nekoliko časa, ni bilo od njih poprejšnje visokosti in mogočnosti nikjer več nobene sledi. Videl sem učene može, ki so prerajtati znali tek nebeških zvezd in vedili za natorne skrivnosti, in sem šel memo, in glej! nič več jih ni bilo. Učenost jih je napuhnila, in so zašli v zmote in krivovero, ali pa jim je napuh možgane zmešal. — Vidil sem slavne vojvode, visoke in veličastne kot cedre na Libanu, in se je zemlja tresla pod njih nogami, in so si privojskovali slavne zmage; in sem šel memo, in glej! nič več jih ni bilo. Ker so bili napuhnjeni, jih je s trona pahnila in pogubila božja pravica! — Vidil sem bogatine zemlje, oblečene v škerlat in zlato, ki so potratno obedovali s svojimi prilizovavci slehern dan, ubogemu Lazarju pa še prijaznega pogleda niso dali; in sem memo šel, in glej! nič več jih ni bilo. Po be-raški palici so morali seči, in v cunjah ogernjeni so bili ljudem v zasmeh in zaničevanje. — Videl sem celo ljudi, ktere je svet za svetnike imel; toda ker so se zanašali le na svojo lastno pravico, in se nič več niso bali Boga, strahoval je Bog njih skrivni napuh z očitno sramoto. — Šel sem mimo, in glej! nič več jih ni bilo.

Vse kje drugej moramo iskati zdaj napuhnjencev. Postali so jed červov; njih duše so ondi, kjer je ogenj in žveplo njih del, kjer se znajdejo v družbi Luciferjevi, s katerim terpé enako kazen. „Kako si padel iz neba, o Lucifer,“ zakliče prerok Izaija, „ki si 'govoril v svojem sercu: Do nebes se bom povzdignil, nad zvezdami postavil svoj tron: stopil bom nad visoke oblake, Najvišemu hočem enak postati. Da, v pekel si se zvernil, v naj globokejšo jamo.“ — O vi napuhnjenci vsi! da bi vas vsaj pretresla kazen, ki je zadela Luciferja in čaka tudi vas, če vas že časne kazni zaničevanja, zasmehovanja in ponižanja ne omečé. Oh, kako vam bo mogoče sterpeti, ko bote tiste, ktere ste nekdaj zasmehovali, zasramovali uboge, priproste in ponižne ljudi, poveljane med angelji videli, v nebesih se veseliti? Pač bote zdihovali, kakor je pisano v modrostnih bukvah (5, 8): „Kaj nam je pomagal naš napuh? kaj nam je pomagalo bahanje z bogastvom? Vse je preteklo kot senca, in kot najprej hiteč poslanec.“

### Sklep.

In zdaj, ljubi moji! poglejmo v svoje serce, ali mar ne bolehamo tudi mi za to boleznijo, boleznijo napuha in prevzetnosti? Oh, da bi tako ne! S katerim zdravilom pa se bomo rešili te bolezni? Prav pripravni pripomoček so nasvetovali že stari modrijani rekoč: „Uči se spoznavati samega sebe.“ Le pomislimo svojo revščino v ozir duše in telesa. Kaj je pač naše telo, in če bi bilo tudi še tako lepo? Nič drugega ne, kot pest prahu, ki bo červom v jed. Naša duša je sicer stvarjena po božji podobi, toda po izvirnem grehu je vsa revna; um jej je skaljen, volja spridena. Premišljuj tedaj svoje slabosti, in napuh se ti bo razkadil.

Na dalje, da se znebiš te bolezni, premišljuj večkrat, kako sramotivna in škodljiva da je ta bolezen. Napuh je naj starejša pregreha, angelji so jo doprinesli, še preden je bila zemlja zgotovljena; napuh je naj bolj razširjena pregreha, ker se nahaja v vseh stanovih in povsod, še celo v puščavi; napuh je naj neumiša pregreha, ki po nečimurni hvali hrepeni in po posvetni časti, pa si namesto tega le zaničevanje in zasmehovanje pridobi; napuh je naj terdovratniša pregreha, ki se najtežeji da iztrebiti; napuh je zoperu Bogu in ljudem, kdor ostane v njem, bo s prekletstvom obsut in zaveržen.

Še nek pripomoček zoper napuh vam povem, kterega se je poslužil nek mnih. Imel je ta mož obilne skušnjave v ozir napuha. Da bi se jih znebil, vmislil si je to-le: Zapisal si je na steno imena lepih čednost, postviam: „popolna ljubezen“, „naj globokejša ponižnost“, „angelska čistost“ itd. Kedar mu je napuh skušnjave narejal, pogledal je na steno, in bral: „Naj globokejša ponižnost“ in je rekel: „Te še nimam, in ne vem, ali sem že prišel na prvo

stopinjo, ali še na prvo ne.“ In na zadnje je pristavil: „In če bi imel tudi svete čednosti, moram se spomniti besed Gospodovih: „Če ste tudi vse storili, recite: Nevredni hlapci smo.“ — Tudi ti kristjan! kedar si skušan od napuha, ne primerjaj se grešnikom, temveč svetnikom. Ali si pač tako popolnoma, kot oni? Dokler pa nisi, ne smeš se še pravičnega in pobožnega imeti. — Zatirajte toraj v sebi tó pregreho, ljube duše! ter si skerbite za sv. ponižnost. Zakaj kakor je napuh začetek vsega greha, ravno tako je ponižnost podlaga in začetek vse čednosti in popolnosti. Kdor se ponižuje, bo povišan. Amen.

## Pridiga za XVII. pobinkoštno nedeljo.

(Kaj se pravi ljubiti Boga iz celega serca; gov. L. R.)

„Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega serca. Mat. 22, 37.

### Vvod.

Ob času Salomonovega kraljevanja ste živeli dve ženski pod eno streho. Ena zmed njih je rodila sina, in tri dni po tem je tudi druga sina povila. Ta poslednja pa je po noči v spanju vdušila svojega sina. Kakor hitro pa je to spazila, jaderno je vstala, ter svoje mrtvo dete zamenjala za živo dete prve žene. Toda v jutro je prva žena spoznala, da mrtvo dete ni nje pravo dete, kar jej pa druga žena veljati ne da. Hudo ste se prepirale in pravdale zavoljo tega. Na posled doide njuna pravda do kralja Salomona v razsodbo. Salomon ko zasliši njuno pravdo, ukaže meč prnesti, in živo dete z mečem razsekati na dvoje, ter sleherni materi dati polovico. Nepravi materi je bila všeč ta razsodba. Pravo mater pa serce zaboli, in nikakor ne pusti, da bi se razsekalo njeno dete; toraj prosi kralja, da bi rajši nepravi materi pustil celo dete. Prava mati je hotla imeti celo dete, ali pa nič ne. Iz tega pa je kralj spoznal pravo mater, in je njej dal celo dete.

Glejte, ljubi moji! kakor je ta žena hotla imeti celo dete, hoče Bog imeti tudi celo naše serce, kakor Kristus uči rekoč: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz celega svojega serca.“

Kaj pa se pravi ljubiti Boga iz celega serca?

Odgovor na to vprašanje vam bom danes povedal.

## Razlaga.

Kaj se pravi ljubiti Boga iz celega serca? ali z drugo besedo: Kdo ljubi Boga iz celega serca?

1. Boga ljubi iz celega serca tisti, kateri ima nad Bogom naj večje veselje, in mu je Bog ljubši kot vse posvetno blago, ljubši kot starši, bratje in sestre in drugi ljudje, ljubši kot lastno življenje. S tako ljubeznijo je ljubil Boga pobožni kralj David; sklival je angelje v nebesih in ljudi na zemlji, ptice pod nebom in ribe v vodi, solnce, mesec in zvezde na nebu in druge stvari po širokem svetu, da bi se z njim sklenile, z njim Boga hvalile in poveljevale. (Ps. 148, 149, 150.) — S tako ljubeznijo je ljubila Boga Marija, prečista devica, ker je na Elizabetino pozdravljevanje zapela lepo pesem rekoč: „Moja duša poveljuje Gospoda, in moj duh se razveseljuje v Bogu, mojem Zveličarju!“ — S tako ljubeznijo je ljubil Boga sv. Peter, kterege je Jezus trikrat vprašal: „Peter, ali me ljubiš bolj kot drugi?“ in mu je Peter odgovoril: „Gospod, ki vse veš, veš tudi, da te ljubim.“ — S tako ljubeznijo je ljubil Boga tudi sv. Ignacij, kateri je vse, karkoli je storil, storil le v božjo čast in v povišanje božje časti. „Vse v večjo čast božjo“, je bilo njegovo geslo, njegov pregovor.

2. Kdor ljubi Boga iz celega serca, zvesto spolnuje sveto voljo božjo, če bi ga tudi težko stalo nič manj ko starega očaka Abrahama, kadar mu je Bog zapovedal, preljubljenega ediniga sina Izaka zaklati v dar. — Ker je pa volja božja naše posvečenje, trudil se bo kristjan, ki ljubi Boga iz celega serca, na vso moč posvečevati se: zatoraj se bo:

a) skerbno greha varoval, kakor se ga je varoval pravični Noe s svojo družino, ki se je skerbno ogibal vsake razuzdanosti, v kakoršni so bili zapopadeni vsi njegovi sorodniki. — Greha se bo varoval, kakor se ga je varoval nedolžni Jožef v Egiptu, ki je rajši šel v zapor in ječo, kakor pa da bi bil storil greh, v kakoršnega ga je zapeljevala nesramna žena Putifarjeva. — Greha se bo varoval, kakor se ga je varovala čista Suzana, ktera je bila pripravljena rajši življenje darovati, kakor da bi bila storila po volji nesramnih starcev, brezvestnih sodnikov. — Greha se bo varoval, kakor so se ga varovali trije mladenči v Babilonskem mestu, Danielovi tovarši, kateri so se pustili rajši vreči v razbeljeno peč, kakor pa da bi bili malikovali, ter molili Nabuhodonozorjevo zlato podobo. — Greha se bo varoval, kakor se ga je varoval bogoljubi Daniel, kateri je bil pripravljen, zgubiti rajši milost kralja Darija, in svojo imenitno službo, in celo lastno življenje, kakor pa da bi celih 30 dni ne molil najvišega Gospoda, edinopravega Boga. — Greha se bo varoval, kakor se ga je varoval Eleazar, kateri je rajši v grozopolnih

mukah sklenil svoje življenje, kakor pa da bi bil jedel Judom po božji postavi prepovedano jed. —

b) Kdor ljubi Boga iz celega serca, pa se ne bo le samo greha skerbno varoval, temveč bo tudi dobre dela doprinašal. S tim namreč najlepše kaže, da Boga resnično ljubi, če sovraži to, kar Bog ljubi. Bog pa slehern greh neskončno sovraži in neskončno ljubi vse dobro. Kristjan tedaj, ki resnično ljubi Boga, bo čednost ljubil in dobre dela doprinašal, ter bo

α) rad molil, se postil in v bogajme dajal, ter duhovne in telesne dela usmiljenja bližnjemu skazoval. Rad bo molil, kakor sv. apostel Jernej, kateri je vsem svojim preobilnim opravilom vkljub vendar-le celo po stokrat na dan pokleknil in molil. — Rad bo molil in se postil, kakor štirinosemdesetletna vdova, bogaboječa Ana, ktera ni šla iz tempeljna, in je s postom in molitevjo noč in dan Bogu služila. (Luk. 2, 37.) Rad bo ubogajme dajal, kakor so ubogajme dajali mnogi in premnogi svetniki, kateri so vse svoje obilno premoženje ubogim razdelili, da bi v radovoljnem ubožtvu tem lagleje Bogu služili in bližnjemu duhovne in telesne dela usmiljenja skasovali.

β) Kdor ljubi Boga iz celega serca, bo pridno poslušal božjo besedo, kakor jo je poslušala Marija Lazarjeva sestra, ktera je v nemar pustivši vse časne, posvetne skerbi se vsedla k nogam Zveličarjevim ter željno poslušala zveličanske nauke svetega evangelija iz njegovih ust. „Kdor je iz Boga, poslušá božjo besedo“, veli usmiljeni Jezus.

γ) Kdor ljubi Boga iz celega serca, pogostoma in vredno prejeme svete zakramente. Pervi kristjani so šli k sv. Obhajilu, kolikorkrat koli so k sv. maši prišli. V zakramentu sv. rešnjega Telesa nam Jezus naj obilniši skazuje svojo ljubezen; v vrednem prejetanju tega svetega zakramenta pa tudi mi Jezusu skazujemo svojo gorečo ljubezen do njega, ker se tako natanjko sklenemo ž njim.

δ) Kdor ljubi Boga iz celega serca, je vnet in ves goreč za lepšanje hiše božje, in rad pripomore po svoji moči, da se cerkve lepšajo, in častitljivi opravlja božja služba. Pobožni Abel je naj lepše jagnje odbral zmed svoje čede, da ga je Bogu daroval. — Kralj David je brez števila zlata in srebra nabral, in poskerbel sila veliko dragega lesa in drugih reči, da je njegov sin Salomon postavil Bogu v čast častitljiv, veličasten tempelj. — Kader je junaški Makabejec Matatija s svojimi sinovi vladanje prevzel, bila je njegova prva skerb, božjo službo v oskrunjenem tempelju spraviti spet v pravi red. — Cesar Konstantin in njegova sveta mati Helena sta pozidala in lepo obdarovala veliko veliko cerkev. — Celó uboga vdova je dala svoj mali davek v tempeljnu za božjo čast.

3. Kdor ljubi Boga iz celega serca, je v terpljenju ves v dan v sveto voljo božjo, kakor je bil vdan poterpežljivi Job. Job je bil premožen mož. Imel je sedem sinov in tri hčere, 7000 ovec in 3000 velbljudov, 500 jarmov volov, 500 oslic in veliko družine. Pa vse svoje bogastvo je zgubil kar na en dan. Sabejci so planili na vole in oslice, in jih odgnali, pastirje pa z mečem končali; ogenj je padel iz nebes na ovce in pastirje, in jih je požgal; Kaldejci so udarili na velbljude, ter jih odpeljali in tudi pastirje končali; otroci Jobovi so skupaj obedovali v hiši naj starejšega sina, in zdajci se iz puščave pridervi vihar, strese hišo in jo podere, ter podsuje otroke vse. K vsemu temu pride še huda bolezen nad Joba. Ves v turih je sedel na gnojišču in si s črepino trebil svoje rane. In vendar tudi v tolikem terpljenju ljubezen do Boga ne vgasne v Jobovem sercu. Celo lastna žena Joba zaničuje, ter mu očituje njegovo zaupanje v Boga rekoč: „Si še zmerom tako nespameten? Le hvali Boga, pa umri!“ On pa je rekel: „Kakor nespametna žena govoriš. Če smo dobro prejekali iz božjih rok, zakaj bi nek hudega ne!“ Enako je tudi svojim prijatom govoril rekoč: „Ako me Bog tudi konča, bom v njega upal! Ker vem, da moj Odrešenik živi, in da bom poslednji dan iz zemlje vstal, in bom zopet obdan s svojo kožo in bom v svojem mesu (telesu) Boga gledal. Videl ga bom, in gledale ga bodo moje oči. To upanje je hranjeno v mojem sercu.“ — Enako vdan v sveto voljo božjo je bil tudi bogaboječii Tobija, kateri je doprinašaje dobre dela zgubil svoj pogled, in zaničevan od lastne žene se tem terdnejše oklenil Boga v vseh svojih stiskah in nadlogah, ter zaupal v njega, kteremu je daroval in posvetil celo svoje serce. — Ravno tako so tudi aposteljni vsi veseli šli spred zbora in sodbe, ker so bili vredni spoznani, preganjanje terpeti zavoljo imena Jezusovega; in marterniki Kristusovi so v sredi svojih nepopisljivih bolečin na ves glas Boga hvalili in poveličevali njegovo sveto ime.

Glejte, ljubi moji! tako se razodeva prava ljubezen do Boga.

### Sklep.

Velikokrat molimo in obujamo djanje ljubezni rekoč: „O moj Bog ljubim te iz vsega svojega serca, čez vse, ker si naj veča dobrota, neskončao popolnoma in vse ljubezni vreden; ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vseh stvari neskončno dobrotljiv.“ Če nam te lepe besede niso le samo na jeziku, ampak tudi v sercu, moramo v delih, moramo v djanju kazati svojo ljubezen do Boga. Sovražiti moramo, kar Bog sovraži in ljubiti moramo, kar Bog ljubi in božja volja mora tudi naša volja biti. Amen.

## Pridiga za roženkransko nedeljo.

(Molimo radi in pobožno sv. roženkranc; gov. O. A. P.)

„Praznični dan te zmage pa so Hebrejci sprejeli v število svetih dni.“  
Judit. 16, 31.

### Vvod.

Mili, večni Bog po svoji dobroti, previdnosti in milosti revnemu človeku v sveh njegovih potrebah pride na pomoč na razne načine, po raznih potih. Eden tistih potov, po katerih nam Bog svoje milosti in darove deli, je priprošnja preblažene device Marije. Po vsej pravici toraj imenujemo Marijo kraljico miru in vojske: miru, ker si ona pred Bogom vedno prizadeva, mir med keršanskim svetom ohraniti; vojske pa, ker je že mnogokrat premagala pekel, nevero in sovražnike keršanske cerkve. Dasiravno moramo to milosti polno Devico vedno kot kraljico miru častiti, vendar zahteva sv. cerkev, da jo danes posebno kot kraljico zmage hvalimo, častimo in povišujemo; zakaj ravno danes obhajamo spomin tistega dne, ko je ona ginjena od prošenj sv. Roženkranca, moč turških vojskih trum zmagala pri Lepantu 17. okt. 1571. Zavoljo te osode polne zmage so papež Gregor XIII. zapovedali, naj se ta dan slovesno obhaja v vsi katoliški cerkvi. Od tod toraj imamo ta veseli praznik, in tudi mi moramo reči: „Praznični dan te zmage je sprejet v število svetih dni.“

Predragi brat in sestra v Kristusu, če se tudi mi čudimo veličastne zmage rožne Device Marije, premišljujmo danes tudi mi posebnosti sv. Roženkranca, ker se ta molitev posebno dopada prečisti Devici in se toraj spodobi, da jo pogostoma in pobožno ponavljamo. Da boste pa do težnaši ljubi Materi tako dopadljivi molitvi več veselja imeli, hočem vam danes nekoliko o tem spregovoriti. Ave Marija!

### Razlaga.

Omenjena molitev sv. roženkranca ima razne imena. Imenuje se namreč roženkranc zveličanske Device, ker večkrat ponavljamo njene pozdravilo in jej tako rekoč veliko skrivnosti polnih rož darujemo. Tudi se imenuje krona zveličanske Device, ker jej vselej, kadar to molitev pobožno opravljamo, v duhu položimo novo pre-



drago krono na glavo. Te in druge častite imena, které lepšajo to pobožnost, bi nas morale že zadosti nakloniti, jej tako lepo in prijetno molitev mnogokrat darovati, da bi se naši dobri Materi bolj dopadli in se vredne storili njene priprošnje in pomoči.

Še bolj goreči pa bomo za to molitev, če pomislimo, da ž njo Marijo in tudi Boga naj bolj počastimo. Da bomo tega natanko prepričani, pogledjmo iz česa obstoji, Začnemo jo namreč kakor vsako drugo molitev z znamenjem sv. križa, ker zadobijo vse naše molitve svojo moč le po zasluženji Kristusovega terpljenja, in z ravno tem znamenjem jo tudi končamo, ker po Jezusovem zasluženji na križu pričakujemo večno zveličanje. Potem pride apostolska vera, da bi vse tiste skrivnosti od Jezusa in njegove presvete Matere bolj terdno verovali, které častimo v veselem, žalostnem in častitem delu. Med molitvijo večkrat počastimo presveto Trojico z besedami: „Čast bodi Bogu“ i. t. d., večkrat ponavljamo tudi „Oče naš“ in posebno dčstokrat „Češčena si Marija“, které molitve so gotovo Bogu naj bolj prijetne in nam naj bolj koristne. „Oče naš“ namreč ni le zato naj boljša molitev, s katero zamoremo Boga častiti, ker ga je Kristus sam učil in moliti zapovedal, ampak tudi, ker se v njem vse nahaja, za kar smemo in moramo prositi, če hočemo prav moliti. Sv. Avguštin pravi: „Naše prošnje so, ali da bi kaj dobrega zadobili, ali od kaj hudega rešeni bili. Dobro, za kar prosimo, je trojno: nebeško, duhovno in časno. Ako prosiš nebeških dobrot, moliš: pridi k nam tvoje kraljestvo; če potrebuješ duhovnih dobrot, moliš: tvoja volja naj se zgodi in če si v zadregi zavoljo časnih dobrot, zdihuješ: daj nam danes naš vsakdanji kruh. Hudo, od ktereга želimo rešeni biti, je ravno tako trojno: pretečeno, t. j. pregrehe ali dolg, sedanje, t. j. skušnjave, in prihodnje, t. j. kazen. Zoper pretečeno hudo, t. j. zoper pregrehe, moliš: odpusti nam naše dolge, zoper sedanje kličeš: ne pelji nas v skušnjavo, in zoper prihodnje: temuč reši nas od hudega. Tem prošnjam pa predstavimo, da bi našega dobrotljivega Boga bolj počastili, še želje: „posvečeno bodi tvoje ime“ in vesele besede: „kteri si v nebesih“, da bi se spominjali, da mora naše serce, akoravno celo naše življenje, vendar še posebno med molitvijo tje obernjeno biti, kjer je naša prava domovina.“ Glej, kristijan, koliko se zamore s tako kratko molitvijo pridobiti, zato jo moramo pa tudi z vso pobožnostjo opravljati.

Pomislimo še drugo poglobitno molitev sv. Roženkranca: „Češčena si Marija“ i. t. d. Ta kratki sestavek obstoji iz pozdravljenja angelja Gabriela, sv. Elizabete in iz pristavka sv. cerkve. Takega pozdravila za Marijo ni znašla človeška učenost, to so besede samega sv. Duha, ki je govoril po angelju in po sv. Elizabeti. Kolikorkrat toraj Marijo s tem pozdravljenjem častimo, stopimo na mesto angelja in Elizabete, ki sta jo prva na ta način pozdravila. Če jej je to pozdravljenje takrat tako dopadlo, gotovo jej je tudi zdaj jako prijetno.

In dafej — kateri izmed nas ubogih revežev ne potrebuje od nje obilne pomoči v tej dolini britkosti in solz? Kdo ne bo trepetal in se ne tresel pred negotovo in vendar gotovo smertjo in pred pravično, ojstro sodbo božjo?

Ker toraj Marija kot Mati našega Boga vse premore in ker po nji, kakor učijo cerkveni učeniki, zadobivamo vse milosti, kaj zamoremo boljšega storiti, kakor da jo pogostoma častimo, hvalimo in prosimo, da bi nam bila vedno blizo v življenji in o smertni uri? Ako te pa, predragi kristijan, te besede še ne ganejo k pobožni molitvi sv. Roženkranca, poslušaj dalje obilen dobiček in blagoslov, ki izhaja iz te molitve. Glej, koliko bolnikov je že na prošnjo udov sv. Roženkranca zadobilo zdravje, koliko jetnikov prostost, koliko vojsknh trum zmago čez svoje sovražnike. Dalje je sv. Roženkranc močno orožje zoper satana; koliko obsedenih je bilo po njem satana rešenih, koliko terdovratnih grešnikov k pokori spreobrnjenih. Pobožni redovnik, ktereга koščice že v čérni zemlji počivajo, mi je večkrat rekel: „Sv. Roženkranc je bič, s katerim se naj ložeje hudič prežene.“

Kaj hočem še reči od notranjega navdihovanja in razsvitljevanja sv. Duha, ki nam prihaja po tej molitvi? Poslušajte le-to povest: „Pobožni oče Kraset piše, kako mu je nek stotnik pripovedoval, da je neki dan po dokončani vojski našel vojaka, ki je držal v roci sv. Roženkranc in škapulir in prosil, da bi mu spovednika preskerbeli. Ko spovednik pride, skloni se ranjeni počasi kviško, se z veliko žalostjo svojih grehov obtoži in, ko odvezo zadobi, precej umerje.“ Glej, kristijan, koliko milost zadobi naša usmiljena Mati pri svojem Sinu tistim, ki jo radi s sv. Roženkrancem častó. Koliko zmag je pridobil imenitni avstrijski vojvoda Lavdon čez najhujšega sovražnika keršanskega imena. Častil je očitno nebeško kraljico s sv. Roženkrancem, k njej se je zatekel v vsaki potrebi, in je bil tudi uslišan.

### Sklep.

Kdo toraj ne bo v prihodnje pogosto, pobožno in z veseljem molil sv. Roženkranca, in se ne rad tudi zapisal v to bratovščino! Predragi kristijan! naj ti bo toraj sv. Roženkranc naj ljubša in naj dražja molitev, ne sramuj se je, večkrat misli na njene sv. skrivnosti, časti ž njim kraljico nebes in zemlje, in prepričan bodi, da te tudi ona ne bo nikdar zapustila! Rajni škof Slomšek so zraven svoje postelje imeli neko podobo Marije sedem žalost. To podobo in Devico Marijo sploh so posebno čestili. Kolikorkrat so doma, bili in so jim opravila dopuščale, vsak den so s svojimi posli na večer obmolili sv. Roženkranc. Marija jih pa tudi ni zapustila; v svojej hudi bolezní so radi ranji škof svoje oči na to podobo obračali in si tolažbe in pomoči iskali, pa tudi dobili. Poslednji njih

pogled je bil na to podobo, in poslednje njih besede so bile: O Marija, prosi Boga za nas!“ Molimo tudi mi radi sv. Roženkranc, častimo s to molitvijo prečisto Devico Marijo, — in ona nam bo na strani stala zdaj in na našo smertno uro! Amen.

## Pridiga za XVIII. pobinkoštno nedeljo.

(Kaj zapoveduje druga zapoved božja? gov. —f—.)

„Eni pismarjev so rekli sami pri sebi:  
Ta preklinja.“ Mat. 9, 3.

### V v o d.

Na Sinajski gori je Gospod Bog med drugimi dal tudi to-le zapoved: „Ne imenuj po nemarnem božjega imena!“ Jezus, naš Gospod in nebeški učenik, ni zaverigel stare postave, ni v nič djal in ob veljavo priptavil zapoved božjih, danih na Sinajski gori; temuč jih je le še bolj natanjko razložil, in nam pokazal s svojim lastnim zgledom, kako naj jih spolnujemo. V današnjem sv. evangelju mu sicer nekteri pismarjev očitajo sami med seboj, da se ne derži božjih zapoved. Prinesli so namreč usmiljeni ljudje mertvo-udnega, ležečega na postelji k Jezusu, da bi se ga usmilil, in mu dodelil ljubo zdravje. Jezus, ko vidi njih vero in zaupanje, in spozna da si je bolnik s svojimi grehi navlekel bolezni, je rekel mertvo-udnemu: „Zaupaj, sin! odpuščeni so ti tvoji grehi!“ Ko pismarji to slišijo, so nekteri rekli sami pri sebi: „Ta preklinja!“ Jezus, večna resnica, ko vidi njih misli, jih je lepo prepričal, da ne preklinja in ne ravna zoper božje zapovedi. Obernil se je k mertvo-udnemu, in mu rekel: „Vstani, vzemi svoje posteljo, in pojdi na svoj dom.“ In je vstal, in šel na svoj dom. Ta prigodba mi priložnost ponuja, govoriti danes od druge zapovedi božje, ker ravno ta zapoved božja zapopada tudi preklinjevanje, kterega so hotli hudobni farizeji podtakniti celo Jezusu. Pa ne mislim razlagati tega, kar druga zapoved božja prepoveduje, ampak bom odgovoril le na vprašanje: „Kaj nam zapoveduje druga zapoved božja? Poslušajte!

### R a z l a g a.

Druga zapoved božja nam velevala, božje ime posvečevati in častitljivo izrekati. Zdaj pa nastane

vprašanje: Kako se božje ime posvečuje? Na to vprašanje odgovorim:

Božje ime se posvečuje:

1. Če Boga naravnost pred vsem svetom spoznamo, to je: če se nikdar ne sramujemo, živeti in ravnati po zapovedih naše svete vere, in če bi prišli tudi v še tako neugodne in zoperne okoliščine. Le pogledjte jih aposteljuov, kako neprestrašeno oznanjujejo evangelje Judom in nevernikom; ne bojé se ne žuganja ne tepeža, ne ječe ne smerti. In kar z besedo oznanjujejo, z lastnim zgledom poterjujejo, dokler ne umerjejo za Jezusa v neizrečenih mukah. Po njih zgledu so se obnašali tudi mučenci in spoznovavci Gospodovi, in ravnajo še dandanešnji vsi pravi kristjani. Vem, da bote vsi, ki ste dobrega serca, z veseljem zaslišali, kako lepo so se brat našega svitlega cesarja obnašali, ko so pred nekimi leti potovali po Francozskem in Nemškem. Bodi Bogu milo, da se najde dandanešnji med gospodo veliko takih ljudi, ki se ne zmenijo nič več ne za Boga, ne za molitev, in se za mizo vsedajo in od mize vstajajo, kakor gre voliček k jaslem in od jasli, ter se jim vse prekmetijsko zdi, se prekrižati in moliti pred jedjo in po jedi. Naš bogaboječí Maksimilijan, potem Mehikanski cesar, pa so vsigdar tej napéni navadi vkljub lepo obmolili svojo molitev pred obedom in po obedu, in tako očitno pred svetom dajali na znanje svojo živo vero v Gospoda vseh gospodov. Po pravici veljajo tudi njim besede Jezusove: „Kdor me bo spoznal pred ljudmi, spoznal ga bom tudi jaz pred svojim Očetom.“ — Kar zadeva vas, ljubi moji! vem, da se v sploh tudi zvesto deržite svetih keršanskih navad, in se ne sramujete Jezusa in njegove svete vere; pa tudi to vem, in vam zamolčati ne smem, da se nekteri, ki so nekoliko bolj na mlačno stran, dajo le prenaplgo zapeljati in odverniti od Jezusa po slabih zgledih. Nekteri po navadi opravljá svoje molitve, hodi zaporedoma v cerkev, derži zapovedane poste, dokler mu nič ne pride navskriž; kakor hitro pa čuti, da ga drugi zasmehujejo in zaničujejo, bo Jezusu kar naglo slovo dal, in potegnil z neporedneži, ter opuščal molitve, prelamljal poste, se ogibal cerkve, zanemarjal božjo službo in prejemanje svetih zakramentov. Oh, ljube duše! to pač ni prav. Ali ne veste, kako hudo žuga Jezus vsem takim? „Kdor se me bo“, pravi on, „Kdor se me bo sramoval pred ljudmi, sramoval se ga bom tudi jaz pred svojim nebeškim Očetom.“

Božje ime posvečujemo:

2. Če od svete vere, od Boga, svetnikov in božjih reči vselej z veliko častjo govorimo. Če človek kakošno reč obrajta in spoštuje, tudi ne bo dal je v zasmeh in zaničevanje. Pravi kristjan pa nobene reči ne obrajta tako močno, kakor Boga in kar je božjega, zatoraj se pa tudi nikdar ne bo podstopil, zaničljivo govoriti od Boga ali svetih reči, ali še celo preklinjevati, kar je božjega, postavim: svete zakramente, božjo pre-

vidnost, pravico itd. kakor delajo nekteri malopridni kristjani, in si s tem težek kamen nakladajo na vest, velik kamen, kateri bi jim vtegnil težo delati skoz celo dolgo večnost.

Božje ime posvečujemo:

3. Če Boga v dušnih in telesnih potrebah na pomoč kličemo. — O pač reveži smo na tem svetu, veliki reveži. V veliki revščini se znajdemo v ozir svojih telesnih potreb, v veliki siročini bivamo gledé svojih duhovnih potreb: Za telo potrebujemo živeža dan na dan, potrebujemo obleke, stanovanja, zdravja. Za dušo nam je pred vsem drugim treba božje milosti ali grade, kakor tudi drugih pomočkov v zveličanje svoje. Zares smo reveži in siromaki! Pa kdo nam bo pomagal iz te revščine? kdo nam na pomoč prišel v toliki siročini? Le eden je, ki to zamore in zna; in ta je naš Oče, ki prebiva gori nad nami v nebesih. K njemu se zatekajmo, njega prosimo pomoči. Sam nam to veli, ter pravi: „Zakliči me na pomoč ob času nadloge, in te bom otel, in me boš hvalil.“ In če se ponižamo, ter spoznamo svojo nezmožnost in njega prosimo pomoči v terdnem zaupanju, da on nam zamore in tudi hoče vselej pomagati, gotovo ga s tim lepo poveličujemo in posvečujemo njegovo ime. Tako je storil pobožni Job, tako kralj David in Zveličar sam na Oljski gori.

Božje ime posvečujemo:

4. Če po pravični prisegi Boga na pričo pokličemo, da se nam v kakireči verjame. — Prisega je imenitna imenitna reč; toraj se ne sme prisegati kar tje v en dan; kader je pa treba, sme se prisegati. Ker Bog ni višega zoper sebe imel, prisegel je sam v svojem imenu in tudi veliko pravičnih mož je prisegalo, na primero Abraham Abimeleku. Sv. Pavel je večkrat prisegel. Kristus sam pred velikim duhovnom, ko ga je vprašal, ali je Sin božji, ali ne. — Prisega je pripuščena, da se resnica skaže, in da se pravde končajo. — In prisega je celo Bogu prijetna in dobro delo, kader je potrebna, resnična in pravična, ker v prisegi kristjan Boga resničnega in pravičnega spozna, in ga s tem hvali. — Potrebna pa je prisega takrat, kader se drugači sebi ali drugim velika škoda odverniti ne da, ali pa če gosposka prisego zapove. — Toda gorje človeku, ki prisega za prazne reči, ali kader ne spolni, kar je obljubil s prisego, ali kader priseže po krivem. Težko vest bo imel vse dni svojega življenja, notranjega miru pa ne bo imel, in nobenega tolažila ne v življenju, in nobega hladila ne ob smertni uri, ker je s krivo prisego zapravlil gnado ali milost božjo in večno življenje. Gorje mu, pravim, ako nemudoma ojstre pokore ne dela, in ne odškoduje bližnjemu storjene škode. Švabski vojvoda Rudolf je prelomil zvezo, katero je po prisegi storil s cesarjem Henrikom IV. Kmalu na to se vdarijo vojske v bitvi pri Merzeburgu, in Rudolf zgubi svojo desnico. Zdaj se zave, kaže vojščakom odsekano roko, in pravi: „To le je tista roka, s

ktero sem prisegel zvestobo cesarju svojemu gospodu. Vidite, da nisem prav storil, ko sem mu nezvest postal!“ — Kaj enakega je skupil marsikdo leta 1848, ki je prelomil cesarju zapriseženo zvestobo.

Božje ime posvečujemo :

5. Če Bogu storjene zaobljube zvesto spolnuje mo. Zaobljuba je radovoljno storjen sklep, Bogu k časti storiti kaj takega, kar nam po božjih in cerkvenih zapovedih ni ravno zapovedano, pa nam vendar pomaga, da smo boljši in pobožniši. — Zaobljube so človeku v prid, zato, ker se po njih spolni še kaj bolj dobrega, kar bi se sicer brez zaobljube zgodilo ne bilo. Le na to je gledati, da so radovoljne in neprisiljene, da so storjene s premislikom, ker je veliko boljši, nič ne obetati, kakor pa obljubljenega ne spolniti, da so pametne, to je, da človek obljubi kako dobro reč. — Storjene zaobljube spolnovati je dolžnost. „Če nočeš obljubiti, boš brez greha, kar si pa obljubil, moraš storiti“, govori Bog v sv. pismu. Tudi tisti ni brez greha, ki odlaša spolniti storjene zaobljube. „Nikdar zaobljube spolniti ne odlašaj, zakaj ako boš odlašal, ti bo greh“, uči sv. pismo. — Kdor pa storjene obljube zvesto spolnuje, s tem tudi ime božje posvečuje, ker namreč s tem očitno naznanje daje, da Boga ljubi in spoštuje.

Božje ime posvečujemo :

6. Če božjo besedo pridno poslušamo in s pobožnostjo. Na nekem samotnem potovanju skoz pusto dolino v Napolitanskem kraljestvu je bil kar neprevidoma od roparjev zapazen nek zvest služabnik svetega evangelija in svete cerkve in vreden tovarš sv. Iguacija, po imenu Nikolaj Bobadila. Pa mož božji se tega kar nič ne vstraši, marveč serčno koraka dalje v sredi med njimi, prepevaje zdaj eno zdaj drugo sveto pesem s prelepim svojim glasom in čistim gerlom. Vsi zamaknjeni ga roparji poslušajo. Miklavž pa, ko vidi, da se jim bolj in bolj vedrijo in jasniijo njih razdivjane obličja, postoji, se nasmehlja in pravi: „Ravno tako se mi vidite, kot ljudje, kateri že dolgo niso slišali nobene pridige, če vam je prav, vam bom pa jaz eno zapridigoval; po skončani pridigi vtegnete storiti z menoj, kar radi.“ Smeje se roparji v to vdajo; Bobadila pa se namesto na prižnico vstopi na kamen, in jih nagovori s temi-le besedami: „Bolj zvesto ko vas pregledujem, bolj se prepričujem, da ste si prav močno podobni vi in pa Kristus, naš Gospod. Kristus je vedno živel med grešniki; vi ravno takó. Kristus je večkrat in veliko hodil čez hribe in doline; vi tudi takó. Kristus ni imel toliko lastnine, da bi bil svojo glavo nanjo položil, ni imel ne hiše, ne stanovanja, je spal večkrat pod milim nebom; z vami je ravno taka. Kristus je zapovedal: „Če ti hoče kdo vzeti suktnjo, prepusti mu še plajšč;“ vi ste ravno te misli, in to vam je prav po vaši volji. Kristus je večkrat gorje žugal sladnim in lakomnim bogatinom; ravno te preganjate tudi

vi. Nad Kristusom so vpili z enim glasom: „Križaj, križaj ga!“ vam ljudje ravno to želé. Kristus je roparju in morileu ob svoji desnici obljubil paradiž, ž njim vred pa tudi vam vsem — če se spreobertete in spokorite!“ In glej! komaj je sveti mož besede zasakal na to stran in spregovoril zdaj še par krepkih besed polnih milobe in svete resnobe, popadali so vsi ti ljuti volkovi pred služabnika Kristusovega; in ne le da so mu življenje pustili, tudi svoje slabe pota so popustili, posihmalo spokorno živeli in poveljevali božje ime s pobožnim življenjem, kakor so mu bili poprej nečast delali s pregrehami in hudobijami. „Blagor jim, kateri božjo besedo poslušajo, in jo ohranijo.“ Bohadila je s tem lepo pripomogel k posvečevanju sv. božjega imena, ker je roparjem božjo besedo oznanoval; roparji pa so ravno po pridnem poslušanju božje besede prišli do pravega posvečevanja božjega imena.

Božje ime posvečujemo:

7. Če vse, kar počnemo, k češčenju in časti božjega imena storimo ali Bogu darujemo. — „Ali jeste ali pijete, ali kaj drugega delate, vse storite k božji časti,“ naroča sv. Pavel, in pravi kristjan ga tudi lepo vboga. Zjutraj, kadar vstane, posvečuje Boga z dobrim namenom vse svoje misli in želje, besede in djanja celega dne: tudi čez dan povzdiguje večkrat k Bogu svoje serce; in zvečer preden spat gre, prosi Boga, naj bi blagoslovil vse njegovo djanje in ravnanje pretečenega dne, ker ve in spozna, da le na božjem blagoslovu je vse ležeče.

### Sklep.

Ljubi moji poslušavci! druga božja zapoved nam veleva, božje ime posvečevati in častitljivo izrekati. Kako se posvečuje božje ime, slišali smo ravno kar. Deržite se tedaj tega nauka; zvesto ga spolnujte. Če se znajdete tudi le v nizkem, priprostem stanu, morete vendar le tudi v nizkem stanu Boga častiti, kakor ko bi se znašli v visokem, imenitnem stanu. In glejte! ravno s tem častite Boga, če njemu darujete in v njegovo čast obračate vse svoje dela in opravila, vse svoje djanje in nebanje, in tudi vse svoje križe in težave. Kolika sreča za vas, če si v prid obrnete to resnico. S tem bote prišli na visoko stopinjo keršanske popolnosti, prišli do velike svetosti, dokler ne pride tisti trikrat srečni čas, o katerem bote Boga, katerega ime ste tukaj na zemlji lepo posvečevali, tam gori v nebesih hvalili in častili z angelji in svetniki vred na vse večne čase. Amen.

## Pridiga za XIX. pobinkoštno nedeljo.

(Homilija; gov. H. P.)

„Veliko jih je poklicanih, ali malo izvoljenih.“ Mat. 22, 14.

### V v o d.

Ves čas svojega življenja na tem svetu celo do zadnjega zdih-leja na svetem križu si je Jezus vse prizadeval, da bi razmečil terde serca nesrečnih Judov, jih spreobernal k svoji sveti veri in jih pripeljal v večno življenje. Iz tega namena jih je prav pogostoma opominjal, jih svaril, jim žugal, jih prosil. V mnogih prilikah jim je pred oči postavljaj njih nevero, njih terdovratnost, pa tudi kazni, ktere jih čakajo zavoljo njihove nevere in terdovratnosti. Pismouki, farizeji in veliki Judovski duhovni so tudi dobro vedeli, da te prilike na njih cikajo in merijo; toda njihova slepota je bila tako velika in njihovo sovraštvo do Jezusa tako nezmerno, da nobenemu opominjevanju niso dali do sebe. Z danešnjo priliko od ženitnine jim je Jezus na novo napovedoval njihovo pogubljenje, razdjanje Jeruzalemskega mesta in konec Judovskega kraljestva, ki jim je namenjeno zato, ko zaničujejo njega, svojega Zveličarja, in zametujejo njegove nebeške nauke.

„Tisti čas je govoril Jezus velikim duhovnom in farizejem v prilikah, rekoč: Nebeško kraljestvo je podobno kralju, kateri je napravil ženitnino svojemu sinu. In je poslal svoje hlapce poklicat povabljene na ženitnino; pa niso hotli priti. Spet je poslal drugih hlapcev, rekoč: Povejte povabljenim: Glejte! svoje kosilo sem pripravil, moji junci in pitana žival je zaklana, in vse je pripravljeno; pridite na ženitnino.“ Pomen te prilike je ta-le: Kralj, ki je ženitnino napravil, je Bog, nebeški Oče. — Sin, kteremu je kralj ženitnino naravnal, je Jezus Kristus, edinorojeni božji Sin. — Ženitnina, ktero je kralj napravil svojemu sinu, je na tem svetu sveta cerkev Jezusova, na unem svetu pa nebeško kraljestvo. — Ljudje, kteri so bili naj poprej povabljeni na ženitnino, so bili Judje, izvoljeno ljudstvo božje. — Hlapci, ktere je kralj razposlal klicat povabljenih na ženitnino, so bili v stari zavezi vsi preroki do sv. Janeza Kerstnika, ktere je Bog pošiljal, da bi Jude podučevali, boljšali in pripravljali na prihod Zveličarjev in jih v nemali za njegovo sveto vero, ktera je bila boljša



in popolniša memo Judovske vere, ktera je v stari zavezi bila prava vera. Judje pa so se že takrat termaste skazovali in terdovratne, in niso hotli vbogati. — Bog pa še zdaj ne jenja jih sklicevati. — Hlapci, ktere je Bog v drugič razposlal povabljenih sklicevat, so bili sv. Janez Kerstnik, aposteljni in drugi učenci Jezusovi, kteri so po Jezusovem prihodu na zemljo še enkrat poskušali, Jude spreobniti k sveti veri Jezusovi. Toda Judje niso hotli Jezusove vere sprejemati: eni so bili v časne reči preveč zamaknjeni, in jim ni bilo mar za Jezusove zveličanske nauke; drugi pa so še celo zaničevali sveto vero Jezusovo, in martrali in morili učence Jezusove, kteri so jim oznanovali sv. evangelije.

„Oni pa niso marali, in so šli, eden na svojo pristavo, eden pa po svoji kupčiji. Drugi pa so zgrabili njegove hlapce, ter so jih zasramovali in pobili.“ — Tako ravnanje, se ve da, je bilo velike kazni vredno, in Jezus jim jo je tudi naravnost napovedal, rekoč:

„Ko je pa kralj to slišal, razserdil se je, in je poslal svoje vojske, in je končal tiste ubijavce, in je njih mesto požgal.“

Po tem, ko je bil Jezus Judom naznanil, da bodo zaverženi, je tudi povedal, da bodo namesto njih neverniki poklicani v pravo cerkev Jezusovo in sveto vero božjo, ter sprejeti med izvoljeno ljudstvo božje.

„Potlej reče (kralj) svojim hlapcem: Ženitnina je sicer pripravljena, toda povabljeni je niso bili vredni. Pojdite tedaj na razpotja, in ktere koli najdete, pokličite jih na ženitnino. In njegovi hlapci so šli na ceste, in so jih nabrali, kolikor so jih našli, hude in dobre; in ženitnina je bila napolnjena s svati. Prišel je pa kralj pogledat svatov; in je videl tam človeka, ki ni bil svatovsko oblečen, in mu reče: Prijatelj! kako si le sem prišel, ker nimaš svatovskega oblačila?“ O tistem času namreč je med Jutrovcem navada bila, da je kralj sam daroval svatovske oblačila svojim svatom, ktere je vabil na ženitnino. Kdor bi tega svatovskega oblačila ne bil hotel sprejeti ali se ž njim ne ogerniti, in bi bil brez tega oblačila kralju pred oči prišel, bil bi s tim očitno na znanje dal, da kralja spodobno ne spoštuje, in bi se bil kralju hudo zameril. Ko tedaj kralj med svojimi svati zagleda človeka brez svatovskega oblačila, mislil je, da mu morda svatovsko oblačilo ni bilo darovano, in ga je toraj vprašal, kako je brez svatovskega oblačila tu sem prišel. Nevredni svat pa se ni vedil s čim izgovarjati, temveč „je umolknil. Tedaj je kralj rekel služabnikom: Zvezite mu roke in noge, in verzite ga v vunajno temo, ondi bo jok in škripanje z zobmi.“ Ta nemarni človek je tedaj

prejel, kar je bil zaslužil. Hlapci ga zgrabijo in zvežejo, iz lepe svitle ženitvanske hiše vlečejo in veržejo v temno, merzlo ječo, v kateri je nevednež od same groze in hude zime tulil in škripal z zobmi.

To lepo priliko sklene Jezus s kratkimi, pa tehtnimi besedami, s katerimi vsem ljudem, Judom in nevernikom, imeniten nauk daje. Rekel je: „Veliko jih je poklicanih, ali malo izvoljenih.“ S temi besedami je hotel reči: Bog je sicer vse ljudi poklical v sveto keršansko cerkev, v pravo vero in v večno zveličanje; toda v primeri z obilnim številom tistih, ki se za pravo vero ne bodo zmenili, jih bo le malo takih, kateri bodo vero sprejeli, po njej živeli in s tem dosegli večno zveličanje v nebesih.

### Nauki:

1. Ljubi kristjani! po vsi pravici moramo prav iz serca zahvaliti Boga za neprecenljivo dobroto, da smo od keršanskih staršev rojeni in v sveti veri Jezusovi rojeni. Sveta vera Jezusova je res vedno vesela ženitnina slehernemu človeku, kateri se jej iz serca uda in se je terdno oklene. Pri tej ženitnini mu je na mizo postavljeno in je predenj položene vse, kar mu v vseh okoljščinah življenja zaleže v resnični blagor in v zveličanje. Prelepi nauki, ki jih sveta vera uči, mile tolažila, ki jih ona daje, — sveti zakramenti, ki jih deli sveta cerkev, — varhinja svete vere Jezusove, — služba božja, katero ona obhaja, i. t. d. so res zveličanski studenci, iz katerih doteka ljudem resnični blagor in prava sreča. Svet z vsem svojim blagom in z vso svojo imenitnostjo in z vsem svojim razveseljevanjem nas zveličati ne more. Svet zamore človeka le samo za nekoliko časa omamiti in omotiti, da mu je, kakor bi imel kake prijetne sanje, ktere pa naglo minejo, kakor hitro se človek prebudi in zdrami. Resnično srečnega zamore človeka narediti le samo sveta cerkev Kristusova, le samo sveta vera Jezusova. Le zvesto spolnujemo njene zveličauske nauke, in z zvestim spolnovanjem svetih naukov Jezusovih svojo hvaležnost Bogu skazujemo za veliki dar svete vere.

2. Ako namreč človek hoče večno zveličanje doseči mu, v to ne bo še zadosti, da le samo v svojem sercu veruje svete Jezusove nauke, temveč jih mora tudi v djanju spolnovati, mora tudi svoje življenje po njih obravnati. Ako hočemo priti na nebeško ženitnino, moramo se znajti v svatovskem oblačilu. Pri svetem kerstu smo sprejeti bili v božje kraljestvo na tem svetu, v sveto cerkev Jezusovo, in nam je ogernjeno bilo lepo belo oblačilo posvečujoče gnade božje. In le samo tisti, kateri to lepo svatovsko oblačilo neomađeževano ohrani, ali če ga je z grehi zamazal, si ga opere v kervi nebeškega Jagnjeta s pravo pokoro, bo sprejet ob svojim času na nebeško ženitnino. Zakaj v nebesa pelje od tod le dvojni pot: pot

nedolžnosti in pot pokore; truda in težav pa na nobenem ne manjka. Kdor se noče truditi in noče delati za nebesa, tudi ne bo prišel v nebesa; zakaj brez truda in brez dela si svatovskega oblačila posvečujoče gnade božje ohranil ne bo. „Kakor je namreč telo brez duše mrtvo, tako je tudi vera brez del mrtva,“ piše sv. Jakob. „Ti veruješ, da je en Bog: prav storiš. Tudi hudiči verujejo in se tresejo.“

3. Zmed povabljenih jih je bilo veliko, ki so zanemarjali ženitnino zavoljo svojih časnih opravil, pripoveduje Jezus. Bili so v časne, pozemeljske reči tako zamaknjeni, da niso umov imeli za večne, nebeške reči. Ta posvetni duh je nekatere zmed njih tako dalječ gnal, da so še celo čertili in preganjali preroke in aposteljne!

O da bi pač dandanes ne bilo več takih posvetnih ljudi! Toda — bodi Bogu potoženo! — znajde se jih še celo med nami kristjani ne ravno malo. Lakomnost jih je zvezala in jih za večne resnice slepe in gluhe naredila. Naj jih Bog tudi še tako lepó k sebi vabi in kliče z notranjim navdihovanjem in razsvitljevanjem, in naj jim tudi še tako živo pred oči postavlja nebeško veselje in večne nebeške dari; vse to je zastonj in se jih nič ne prime. Oni tekajo vsemu temu vkljub le za časnim dobičkom in posvetnim veseljem in zavoljo časnih reči zanemarjajo večne dari. In marsikterokrat se celo zgodi, da čertijo in sovražijo služabnike Kristusove, ki jih po svoji dolžnosti svarijo in na pravo pot zavračujejo. Ker resnico sovražijo, sovražijo tudi tiste, ki jim resnico oznanujejo.

4. O da bi si pač vsi taki zaničevavci božjih gnad večkrat prav živo pred oči postavljali strašne kazni, ktere so nad Jude prišle zavoljo njihove terdovratnosti! O da bi si večkrat k sercu jemali strašno osodo nesrečnega Jeruzalemskega mesta! Naj bi pomislili, da tisti Bog, ki je Jude kaznoval, tudi še dandanes svet vlada neskončno modro in pravično, in ne prizanaša nobeni pregrehi. Verjemite mi, da strahovite vojske sedanjih dni z vsem, kar huđega vodijo za seboj, — grozne kuge, ki davijo živino in ljudi, — silne povodnji, ki nezmerno veliko škode narejajo, — in mnoge druge nadloge so očitne kazni božje za pregrehe in hudobije ljudi, med kterimi se v prvi versti najdeti ravnoterost v veri in zaničevanje božjih gnad!

Sosebno huđe kazni pa zadevajo ali poprej ali pozneje tiste, ki zaničujejo božje služabnike. „Duhovne spoštuj“, opominja modri Sirah v svetem pismu. In Jezus pravi: „Kdor vas posluša, mene posluša; in kdor vas zaničuje, mene zaničuje“. Kam pa da zaide, kdor Jezusa zaničuje, vidimo nad Judi in njih nesrečnim mestom Jeruzalemom. Dovolite pa, da vam v ozir tega povem še par drugih zgledov. Danci so že bili velik del Angležke dežele cropali. Leta 1011. pa so si mesto Kanterbury spravili pod oblast, in so v tej priložnosti grozovite reči doprinašali s prebivalci tega mesta. Te nezaslišane razuzdanosti so v nebo kričale za maščevanje. Toda

usmiljeni Bog je le še prizanašal, ter čakal z maščevanjem, dokler se niso duhovščine lotili prešerni Danci. Kakor hitro pa so začeli duhovnom silo delati, in so vjetničili svetega škofa, jih je z zasluženom kaznijo vdaril pravični Bog. Prijela jih je bolezen, koja jim je v strašnih bolečinah razjedala drob. 2000—3000 jih je pomerlo za to boleznijo; in tudi vsi drugi, ki so preboleli, so na tuji zemlji med tujimi ljudmi revno sklenili svoje življenje.

Ob času Francoske prekucije ob koncu pretečenega stoletja je grozoviti trinog Robespierre veliko duhovnov dal neusmiljeno pomoriti. Ko je pa ravno sklenil, po vsi deželi vse eno noč podaviti, bil je sam umorjen, dasiravno si nobene reči take malo ni bil v nadi, kakor svoje smerti.

In glasovitemu Napoleonu — kaj pravite — kakošna se je godila? Vse, kar si je zavzel, se mu je po sreči izteklo, dokler je na miru pustil namestnika Kristusovega in poglavarja svete cerkve. Kakor hitro pa je stegnil svojo roko nad sv. očeta, papeža Pija VII., mahoma ga je zapustila vsa sreča; in v ravno tistem gradu v Fontainebleau, v katerem je svetega očeta pripertega imel, se je moral tudi on sam odpovedati svojemu cesarstvu; in ravno toliko dni kolikor je svetega očeta vjetničenega imel, je tudi on sam kot jetnik bival na Šent-Helenskem otoku, na katerem je v nedopovedljivi tugi sklenil svoje nemirno življenje.

6. Današnje sv. evangelije nas priganja, da se večkrat spominjamo svoje obsodbe, koja nas bo zadela, ako ne živimo po svoji sveti veri, in si ne prizadevamo, prilastiti si svetih čednost in nabirati si dobrih del. Kakor gost brez svatovskega oblačila bi mogli pred pravičnim Sodnikom omolkniti tudi mi. In kakor je on bil veržen v vunanje tame, kjer je jok in škripanje z zobmi, bi enaka bitka osoda zadela tudi nas. Tudi nam bi Jezus rekel: „Poberite se spred mene v večni ogenj, kteri je pripravljen hudiču in njegovim angeljem.“ Da nas tedaj taka osoda zadela ne bo, vbogajmo sv. Duha, ki nam prigovarja, rekoč: „Pri vseh svojih delih spomni se svojih poslednjih reči, in na vekomaj ne boš grešil!“

7. Na zadnje je rekel Jezus: „Veliko jih je poklicanih, ali malo izvoljenih.“ Teh besed Jezusovih ne smemo prezreti. Božja volja je, da bi bili zveličani vsi ljudje; toda ljudje sami nimajo terdne volje se zveličati. Veliko — veliko je ljudi, ki mislijo in pravijo: Jaz ne živim hudobniši, kakor drugi ljudje, in menijo in se tolažijo, da ne bodo zaverženi zato, ker se tako nezmerno veliko število ljudi znajde na široki cesti, koja pelje v pogubljenje. Toda njih tolažilo je goljušivo in njih zaupanje stoji na slabih nogah. Ko bi bil Noe s svojimi verstniki potegnil, in ž njim vred hudobno živel, bi se bil ž njimi vred v vodi potopil. — Ko bi bil Lot s Sodomljani deržal in ž njimi vred doprinašal vnebovpijoče pregrehe, bi bil ž njimi vred v ognju zgorel. — In kakor Noe in Lot tako tudi bogoljubni Tobija ni hotel za grešniki hoditi, in je v Jeruzalemski

tempelj zahajal molit pravega Boga med tem, ko so drugi Izraelci v Dan in Betel hodili molikovat, in molit zlate teleti. — Enako je tudi bogaboječi Matatija v sredi drugih grešnikov Bogu zvestobo ohranil, ter rekel: „Ko bi bile tudi vse ljudstva pokorne kralju Antiohu, da bi slednji odstopil od spolnovanja postave svojih očetov, in bi privolil v njegove zapovedi: jaz in moji sinovi in moji bratje bomo pokorni postavi naših očetov.“ — Jezus pravi: „Kako ozke so vrata, in tesna je pot, ktera pelje v življenje! in malo jih je, kateri jo najdejo.“ Prizadevajmo si, ljubi moji! da se bomo tudi mi znašli med tim malim številom izvoljenih, ki po tesnem potu hodijo proti življenju, in skoz ozke vrata pojdejo v večno zveličanje! Amen.

## **Pridiga za praznik posvečevanja vseh cerkev.**

(Jezusova trojna hišica; gov. S. G.)

„Glej, hišica Boga med ljudmi, in prebival bo ž njimi.“ Apok. 21, 3.

### **V v o d.**

1. „Nekega dne je vzel Jezus seboj Petra in Jakoba in Janeza njegovega brata, in jih pelje posebej na visoko goro, in se je spremenil v pričo njih. In njegovo lice se je svetilo kakor solnce, njegove oblačila pa so bile bele ko sneg. In glej, prikazala sta se jim Mojzes in Elija ž njim govoreča. Peter spregovori in reče Jezusu: Gospod, dobro nam je tukaj biti; ako hočeš, naredimo tukaj tri šotore, tebi enega, Mojzesu enega, in Eliju enega. Ko je še govoril, glej nje svitel oblak osenči, in glej glas iz oblaka govori: Ta je moj ljubljeni Sin, kateri mi je jako povoljen: njega poslušajte. In ko so učenci to slišali, na svoj obraz padejo in se močno zbojijo. In Jezus pristopi, in se njih dotakne in reče: Vstanite in nikar se ne bojte. Ko so pa spregledali, nikogar ne vidijo, razun samega Jezusa. Z gore gredé jim Jezus zapove, govoreč: Nikomur ne pravite prikazni, dokler Sin človekov od mertvih ne vstane.“ Kako lju-bezniva je ta prigodba, ki nam kaže miloto in serčno veselje tovaršije Jezusove. Pri Jezusu bivati je rajska radost. Zato sv. Tomaž Kempčan naznanuje svoje serčno veselje v Jezusovi tovaršiji in prijateljstvu, govoreč: „Kaj ti more svet hasniti brez Jezusa? Bivati brez Jezusa, težavno je peklo; in bivati pri Jezusu, sladek raj.“

2. Koliko veselje za človeka je viditi Jezusa, iti z njim v hišico, ali ga v svojo hišo sprejeti, kaže nam prelepo pobožni Zahej današnjega sv. evangelja. „Ko je Jezus prehajal Jeriho, glej moža Zabeja z imenom, in ta je bil poglavar cestnarjev, in sam bogat. In je iskal Jezusa viditi, kdo je: pa ni mogel med množico, ker bil je male postave. In predleti in zleze na drevo smokvo, da bi ga videl, ker ondi memo pojde. In ko je Jezus na tisti kraj prišel, spregledal je, ga vidi in mu reče: Zahej hitro shajaj, danes v tvoji hiši moram ostati. In hitro znide, in ga sprejme vesel. In ko so vsi vidili, mermrali so govoreči: Da k človeku grešniku se je nabernil. Zahej pa je pristopil in reče: Glej, Gospod, polovico svojega blaga dam ubožcem, in ako sem koga kaj okanil, povernem četerno. Jezus pa mu reče: Danes je v tej hiši zveličanje, zato ker je tudi on Sin Abrahamov. Prišel je namreč Sin človekov iskat in zveličevati, kar se je bilo zgubilo.“ Kakor se je nekdanj Zabej veselil, ko je Jezusa sprejel v svojo hišico, tako veselje sprehaja naše serce danes, ko se žegnansko nedeljo spominjamo tiste presrečne ure, ko je Jezus prvič stopil tukaj na posvečeni altar, ko se spominjamo in sv. god obhajamo tistega dneva, ko je ta cerkev postala hišica Jezusa Kristusa, ko se je tudi nam z nebes naznanila vesela tolažba: „Glej, hišica Boga med ljudmi, in prebival bo z njimi.“

3. Koliko so se vendar prejšnji kristjani, naši predniki, veselili Jezusa med seboj imeti! Nobenega truda ne potroškov se zbalji niso, da so si le v svoji bližini zazidali hišico, kjer v vsaki priložnosti so zamogli veselje in tolažbo uživati pri Jezusu. Koliko veselje še tudi vi imate nad svojo farno cerkvijo, to kaže skerbno obiskovanje po nedeljah in tudi delavnikih; to kaže vaša darežljivost pri popravilih; to kaže danes lepo okinčana in obilno obiskana farna cerkev. Gotovo tudi mi moramo izkličniti danes: „Gospod, dobro nam je tukaj biti; ako hočeš, naredimo tukaj tri šotore!“ — Naj bi veselje, katero danes naše serce sladko čuti, nam vedno ostajalo, želim vam danes pokazati: Jezusa trojno hišico: in sicer te tri hišice Jezusove so:

1. farna cerkev;
2. človeško serce;
3. svete nebesa.

### Razlaga.

1. Mnogokrat je Jezus najlepše, najimennitnejše nauke in resnice ljudem razlagal v podobah ali prilikah, da so si nje ložej zapomnili. Tako so tudi v prelepo pripodobo o kraljevi ženitvi današnjega evangelija vpleteni najlepši nauki. Jezus govori: „Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je napravil ženitnino svojemu sinu. In pošlje svoje hlapce klicati povablence na ženitnino, pa niso hoteli priti. Zopet pošlje druge hlapce govoreč: „Povejte povablencem:

Glejte, moj obed je pripravljen, moji junci in pitanke so zaklane, in vse je pripravljeno; pridite na ženitnino. Oni pa so zanemarili, in odšli eden na svojo pristavo, eden pa za svojo kupčijo. Drugi pa so zgrabili njegove hlapce in so jih zasramovane pobili. Ko je pa kralj to zaslišal, razserdil se je, in s poslanimi vojščaki svojimi pokončal tiste ubijalce, in njihovo mesto požgal. Potem reče svojim hlapcem: Ženitnina je sicer pripravljena, pa povabljeni je niso vredni. Idite torej na razpotja, in ktere koli najdete, pokličite jih na ženitnino. In njegovi hlapci so šli na stezde, in zbrali vse, kolikor so njih našli, hudobne in dobre. In ženitnina je bila polna svatov. In prišel je kralj ogledat svate.“ Ta vesela ženitnina, nebeškega kralja Jezusa hišica na zemlji, je vsaka farna cerkev, kakor nam to razlaga sv. apostelj Janez v svoji nebeški razkritvi, govoreč: „Jaz Janez videl sem sveto mesto Jeruzalem novo shajati z neba od Boga, pripravljeno, kakor nevesto okinčano možu svojemu. In slišal sem velik glas s sedeža govoriti: Glej, hišica Boga med ljudmi, in prebival bo ž njimi. In oni bojo njegovo ljudstvo, in sam Bog bo ž njimi, njihov Bog. In bo obrisal Bog vsako solzo od njihovih oči, in smerti več ne bo. Tudi žalovanja, ne kriča, ne bolečine ne bo več, ker prejšnost je prešla. In rekel je, kateri je sedel na sedežu: Glej novo storim vse.“ Pri svojem odhodu na Oljski gori je tolažil Jezus svoje učence, in jim obetal, da svojih vernikov nikdar zapustil ne bo: „Glejte, jaz sem z vami vse dni, do konca sveta.“ In to svojo obljubo je zvesto spolnil, ker pri zadnji večerji je naredil sveti čudež, po katerem vedno med nami živi v altarskem presv. zakramentu. Veliki četrtek „ko so večerjali, vzel je Jezus kruh in blagoslovil pa razlomil in dal svojim učencem in rekel: Vzemite in jejte, to je moje telo. In vzel je kelih, zahvalil in jim dal govoreč: Pijte iz njega vsi, to je moja kri nove zaveze, ki bo za mnoge prelita v odpuščanje grehov.“ Kakor si je poiskal Jezus hišico za obhajanje zadnje večerje, tako si je zvolil cerkev, posebno vsako farno cerkev, za svoje stanovališče, kjer se ravno tista daritev čudežno ponavlja, ali služi sveta maša, pri kateri Jezus med nami pričujoč postane: Saj je sveta maša tista daritev, katero je Jezus pri zadnji večerji opravil, in njo učencem zapovedal ponavljati govoreč: „To delajte v moj spomin.“ Jezusova hišica resnično je ta farna cerkev, ker ne samo, da se tukaj ljubi Jezus za nas, nebeškemu Očetu daruje, temuč on še celo tukaj ostaja ali prebiva v tabernakeljnu. Ko mi po dokončani službi božji odidemo, zaklene se on v svojo hišico. Ko se zmrači in po noči, kader že nobene druge lučice viditi ni, v Jezusovi hišici še večna luč gori pred tronom večnega Gospoda, in angelji nebeški shajajo in vshajajo v tihi noči, ko obiskavajo in molijo Jezusa Rešnje Telo. Očak Jakob, bežen pred svojim bratom Ezavom, je moral nekad pod milim nebom prenočiti, podloži si kamen pod glavo, in zaspi. Vidil je v spanju lestvico stoječo na zemlji, konec njen se dotika nebes; angelje

tudi vshajajoče in shajajoče po nji: in Gospoda naslonjenega na njo, ki mu je govoril: Jaz sem Gospod Bog Abrahama tvojega očeta, in Bog Izaka: Zemljo, na kateri spiš, tebi dam in tvojemu zarodu. In tvoj zarod bode kakor prah zemlje: Razširan boš do zahoda in vshoda in večera in poldneva: In blagoslovljeni bojo v tebi in tvojem semenu vsi deli zemlje. In sem varih tvoj, kamurkoli pojdeš, in te privodim v to zemljo, in ne zapustim, dokler ne dopolnim vsega, kar sem govoril. Ko se je sprebudil Jakob, reče: Resnično Gospod je na tem kraju, pa jaz nisem vedel. In splašen reče: Kako strašen je ta kraj! Ni druga tukaj, razun hiša Boga in vrata nebes.“ Resen, ako se človek iz grešnega spanja in posvetnih misli sprebudi, in rešen pozemeljskih skerbi si v cerkvi počiva, iskliknil bo: Resnično Gospod je na tem kraju... Ni druga tukaj razun hiša Boga in vrata nebes! Sam Bog med nami prebiva kakor sv. Janez spričuje: „Glej, hišica Boga med ljudmi, in prebival bo ž njimi.“ Farna cerkev je prava hišica Jezusova, zato smo dolžni za njeno lepoto skerbeti. Skerb in ljubezen do farne cerkve je znamenje serčne ljubezni do Jezusa. Ako si že mi za svojo hišo skerbimo, da jo pomijemo, obelimo in okinčamo, se še tem več dohaja skerbeti za snažnost in lepoto Jezusove hišice — sv. cerkve. Farna cerkev je prava hiša Jezusova, zato jo moramo radi obiskovati. Človek rad zahaja v hišo svojega prijatelja ali dobrotnika, vsak dan ali vsaj pogosto. Tako moramo tudi mi se radi potruditi v cerkev k Jezusu ga obiskavat in molit, pa tudi za pomoč in milosti ga prosit. Svetniki božji so to razumeli. Nikjer niso rajši bili, kakor v cerkvi, hiši Jezusovi. Tako tudi mi! Farna cerkev je prava hišica Jezusova, zato se moramo tukaj tudi vselaj pošteno in pobožno obnašati. Ako se že pred imenitnim človekom tresemo in pošteno obnašamo, koliko večja mora naša pobožnost in spodobnost biti v mislih, besedah in ravnanju, kadar smo v cerkvi pred samim Sinom božjim Jezusom Kristusom. Ko je sv. Bernard v cerkev vhajal, poškopil se je, govoreč pri sebi: „Posvetne misli in skerbi ostanite tukej zunaj, ko se povernem, vas že zopet seboj vzamem domu.“ Tako je delal, naj bi ga posvetne skerbi v cerkvi pred Jezusom ne motile. Sv. Martin se je vselaj tresel v cerkvi in rekel je svojim tovaršem: „Kako bi se ne tresel ali ne bal, ker stojim pred Jezusom, kateri bo nekđaj moj sodnik.“ Tako se tudi mi vselaj pošteno in pobožno obnašajmo v cerkvi, ker je hišica Boga, stanovališče Jezusa Kristusa, ki bo tudi nas sodil!

2. Neverniki so kristjane pervega časa zaničevali kakor bogonosce, in so se jim posmehovali, da Kristusa v sebi nosijo. Tako je tudi Tiburcij odgovarjal Almakiju, kteremu je razlagal večno življenje, ta pa mu reče: Ti ne govoriš po svojem duhu. Na to mu Tiburcij odgovori: Prav imaš; jaz govorim po duhu Jezusa Kristusa, tega sem sprejel v svojo dušo. Akoravno se je to nevernikom smešno zdelo, vendar pa je čista resnica, da vsak pošten, pobožen



kristjan ima Jezusa pri sebi in celo v sebi. Pobožnega kristjana serce, je namreč hišica Boga, ktero si je Jezus zbral za svoje stanovališče. Vsakemu pobožnemu sercu sme se reči: „Glej, hišica Boga med ljudmi, in prebival bo ž njimi.“ Jezusu ni zadosti ljubezni, da v cerkvi kraljuje; njegova ljubezen do nas je še vse večja, en še pravi: „Sin, podaj mi svoje serce, in oči tvoje naj na moje pote pazijo.“ Bog zahteva od nas, da mu odpremo naše serce; potem si jih osnaži in okinča s čednostmi, napravi stezice v njem, in se sprehaja po lepem ogradu ali rožnatem vertiču, in na njegove steze paziti — njegov glas poslušati je naša dolžnost. Pobožnika serce je hišica Jezusova, kar uči sv. apostelj Pavel, Korinčanom govoreč: „Ne veste, da tempelj Boga ste, in Duh Boga stanuje v vas?“ Pri svetem kerstu je naše serčice postalo živ tempelj Jezusa, ki nas je rešil in omil izvirnega greha, in sprejel za svoje ljubčke. Pridružil se nam je Jezus za vse naše žive dni; ako ga le mi ne spodimo s smertnimi grehi, on vedno ostaja pri nas. Kdor pobožno živi, in greh zapusti in sovraži, on ima Jezusa, in vso presveto Trojico v svojem sercu na stanu. Tako govori Kristus: „Ako kdo ljubi mene, besedo mojo varuje, in Oča moj ga ljubil bo, in k njemu pridemo, in pri njem bomo stanovali.“ Kakor je po današnjem sv. evangelju nekdanj ljubi Jezus se ponižal v borno hišico grešnega Zaheja, tako še dan današnji prihaja usmiljeni Zveličar v naše serce, zaviti v krušnjo podobo posvečene hostije in se z nami združi, pri nas prebiva. Zato se pred Jezusom ponižamo, govoreči: O Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho — revnega serca, temuč reci le besedo, in ozdravljena bo moja duša! Po sv. obhajilu postane človeka serce hišica Jezusa, ki v nas telesno stanuje, dokler se podobe posvečene hostije ne spremenijo. S svojo milostjo in po svoji božji natori ostaja vedno v nas, dokler nam greh Jezusa ne iztira. Ako tudi skušnjave tulijo okoli našega serca in je žalostno in nedolžno, vendar Jezus nam v sercu stanuje, nas tolaži, in okrepuje v boju zoper našega sovražnika. Sveta devica Katarina Sijenska je posebno spokorno živela. Tri cele leta svetnica samotno v hišici prebiva, je ne zapusti, razun kader gre k sv. maši ali k spovedi. Veliko časa premišljuje svete reči in resnice nebeške, in dobila je posebno veliko ljubezni božje. Pa hudi duh še njej miru ni dal, motil jo je z nesramnimi mislimi in razuzdanimi podobami, huda merzlota in temota je obdajala njeno serce, ko pa je prej Jezusa pričujočega vselej povsod čutila. Ko potem Zveličar svojo službenico zopet obiše, potoži se mu milo: Kje pa si bil nebeški ženin moj, da si me pustil v teh groznih skušnjavah? Bil sem pri tebi, jej odgovori Jezus. Kako si mogel pri meni biti vsred tega ostudnega blata, v ktero se je moja duša pogreznovala? To blato, govori Kristus, te ni ognjusilo, ker sem bil jaz v tvojem sercu. Ah srečna duša si, ako pobožno živiš, in se za Jezusa vojskuješ; sam Bog pri tebi prebiva! „Glej, hišica Boga med ljudmi, in stá-

noval bo ž njimi.“ Taka lepa Jezusova hišica, tako dragoceno stanovališče neskončnega Boga je bilo čisto serce danešne godovnice sv. Terezije, ki po vsem Slovenskem prelepo slovi. Kakor milo solnce sicer na jutru vshaja, pa s svojimi žarki ves svet ogreva in oživlja: tako se je sv. Terezija v daljni deželi na Španskem rodila, pa njenjih zgledov in čednosti žar sije po vesoljnem svetu kerščanstva. Že v mladosti je začela lepo Bogu služiti, zapusti vse posvetnosti in se skriva v samostansko celico, živi le za Boga in za zveličanje svojih tovaršic. Molitev, premišljevanje, post in vsaka druga pobožna vaja je bila njeno delo in veselje. Posebno pa je imela živo vero, močno zaupanje in gorečo ljubezen do Jezusovega Rešnjega Telesa, katero je gostokrat obiskovala, molila in uživala. Bila je resnično hišica Jezusova. Naredila je zaobljubo, da zmed dveh reči si bo vselaj zvolila tisto, katero pred Bogom najboljši spozna, če bi nji tudi težejša bila, ko druga. Z velikim veseljem je sprejela presveto popotnico. Ko jej spovednik presveto Rešnje Telo v hišico prinesejo, zleze s postelje in moli: O Gospod, in ženin moj! tako tedaj je prišla doba, da se vidiva, pritekkel je čas, da umerjem. Gospod, blagoslovi mojo zadnjo uro. Tvoja volja naj se zgodi meni! In mirno zaspi, ko je Jezusa imela v svojem sercu. Oj preljubljeni kristjani, odprimo tudi mi ljubemu Jezusu svoje serce! Ti keršanski mladenec in deklica, pomeči iz svojega serca vso gnjusobo in vse grešne osebe in sprejmi usmiljenega Jezusa v svoje serce, da postane hišica Jezusova. Oj dobrotljivi Jezus, nismo vredni, da se k nam ponižavaš, pa potrebni smo tebe. Zato ti danes odpremo vsi svoje revno serce, in ti ga za prebivališče ponujamo. Ti si ga očisti in olepšaj za svojo hišico! O Jezus: „Odperto je moje serce — za prebivališče tvoje.“

3. Sicer že čas doteka, ura nas kliče k daritvi; vendar pa še me poslušajte, ker še o tretji Jezusovi hišici — sv. nebesih — bi vam rad danes nekoliko omenil. — Svet bo prešel in vse, kar je na zemlji bo zginilo. Farna cerkev se bo porušila, naše serce bo vtihnilo in strohnelo, pa svete nebesa ostanejo Jezusova hišica vekomaj. Iz svetih nebes je prišel Jezus. Na svetu se je mudil le kakor popotnik tri in trideset let. Potem se je zopet povernil v svojo večno hišico; kjer kraljuje ob desnici Boga. Tam mu angelji večno pesem pojejo: Svet, svet, svet si ti Gospod Bog in Jagaje božje Jezus Kristus. Tam gori nad solzno dolino v nebeških višavah, v Jezusovi večni hišici, tam v nebesih je pa tudi naša prava domovina. „Glej, hišica Boga med ljudmi, in stanoval bo ž njimi.“ V hišici nebeškega Očeta okoli Jezusa in Marije se zbirajo in veselijo zveličanih duše, ki so tukaj Bogu služile. Tudi za nas so prostori pripravljani, saj je usmiljeni Jezus prišel iskat in zveličavat, kar se je bilo zgubilo. Kakor dober pastir je zapustil nebesa in angelje božje, pa je prišel po nas grešnike. Kdor se ga oklene kakor zvesta ovčica, ne bo pogubljen. Jezus sam ga zanese in

spravi k sebi v svojo hišico nebeškega veselja, ker on sam tako govori: „Oče, ktere si dal meni, hočem, da, kjer sem jaz, so tudi oni z menoj; da gledajo slavo mojo, katero si mi dal: ker ljubil si me pred stvaritvijo sveta.“ Kje so tisti pobožni ljudje, ki so za to farno cerkev kamenje vozili in jo pozidali, kje so vse tiste darežljive roke, ki so toliko darovale za božjo čast? Kje so duhovniki vsi, kateri so tukaj službo božjo opravljali? Kje so vaši pridni očetje in ljube mamice, ki so vas za rokico vodili sem k sv. maši v farno cerkev? — Njihove telesa počivajo tu zunaj cerkve, njihove duše pa se že, tako želimo in zaupamo — veselijo v Jezusovi tretji hišici, v svetih nebesih. Ker je bilo njihovo serce za Jezusa, ker so mu svoje serce za hišico dali, zato jih pa je tudi usmiljeni Jezus k sebi vzel v svojo večno hišico, in stanuje med njimi.

### Sklep.

„Glej, hiša Boga med ljudmi, in stanoval bo z njimi.“ Kak čudežno je to: farna cerkev je hiša božja, pa mnogi nimajo veselja do nje; naše serce bi moralo biti hiša Jezusova, pa ga v njegovo lastnino ne pustimo; sv. nebesa, Jezusov dom, so tudi naša domovina, pa premalo za nje skerbimo! Ženitnina nebeška je pripravljena, povabljeni smo se poleg Jezusa v nebesih veseliti. Joj nam, joj, če bi nekdam tudi mi bili zaverženi v skrajno temnico večnega pogubljenja! Zato ljubi moji kristjani, odprimo danes Jezusu svoje serce, obiskujmo radi farno cerkev, kjer Jezus stanuje in ga prosimo vselaj posebno tudi danes, naj ljubi Jezus pri nas ostaja vse naše žive dni. Ko nam pa primiglja večernica našega življenja, in nas vse zapuščalo bo, tedaj o Jezus, tedaj nas obišči iz farne cerkve, in sprevodi našo dušo na svoj večni dom — v sv. nebesa! Amen

## Pridiga za XX. pobinkoštno nedeljo.

(Kako moramo zmiraj na smert pripravljene biti; gov. A. J.)

„Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete.“ Jan. 4, 48.

### V v o d.

„Ako ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete“, tako je Jezus rekel v današnjem sv. evangelju. Ravno taka je tudi z nami, ravno taka je povsod.

Saj sem že večkrat rekel, da naše svarjenje in opominjevanje malo, pri nekterih celo nič ne pomaga. Zato pa, ker nas, ki v

imenu Božjem govorimo, ne poslušate, zato pa Bog sam včasih kako ojstro in hudo pridigo naredi, ki tudi tistega zadene in zdrami, ki sicer ne posluša rad pridig in keršanskih nauk. Tako pridigo je Bog v pretečeni četrtek naši fari naredil, ko je pripustil, da je mladeneč v naj boljših letih pod težkim s resjem naloženim vozom žalosten in hiter konec storil. Ko bi bil danes teden kdo ranjcemu Francetu rekel: Danes teden boš že v grobu ležal; ali ko bi mu bil kdo še v četrtek zjutraj rekel: France! v nedeljo bomo že memo tvojega groba hodili, ne bil bi verjel — in vendar je tako! Blagor mu, če je bil v gnadi Božji, zveličan bo, če ne precej, enkrat gotovo! Gorje mu, če je bil v smertnem grehu ali če ni vsaj zadnji trenutek popolnoma kesanja obudil — pogubljen je, na vekomaj pogubljen! V večnosti je, Bog ga je že obsodil; naj mu bo usmiljen zavoljo neskončnega zasluženja Jezusa Kristusa!

Nesrečna, nagla, nepričakovana smert tega mladenča pa je glasno opominjevanje za nas, da imamo zmiraj na smert pripravljeni biti, ker ne vemo ne ure ne dneva. Kolikokrat na leto vam to resnico povemo, pa se le tako malo prime. Vsak si misli: Jes menda ja ne bom tako nesrečen, da bi ravno mene nagla in neprevidena smert zadela! Morebiti, ljubi moj! da ne; morebiti pa tudi. Jes nič gotovega ne vem; samo toliko vem, da le tistega smert je srečna, kateri je nanjo pripravljen. Glejte tako vam večkrat pridigujemo, pa si vendar ne vzamete k sercu; vzamite si saj zdaj, ki vidite znamja, ktere Bog dela med nami!

Ravno s tem znamenjem nam Bog glasno kliče: Bodite pripravljene, ker Sin človekov bo prišel ob uri, ko se ga naj manj nadjate!

1. Kdo pa je pripravljen na srečno zadnjo uro?

2. Kako moramo biti zmiraj na smert pripravljene?

Na to vprašanje vam hočem danes z božjo pomočjo odgovoriti. Pripravite se!

## Razlaga.

Kdo je na smert pripravljen? Na smert je tisti pripravljen, ki je v gnadi Božji, tako nam kratko in dobro odgovarja keršanski nauk. Zdaj je pa zopet vprašanje: Kdo je pa v gnadi Božji? kako pa moremo vedeti, ali smo v gnadi Božji ali ne?

1. V gnadi Božji je tisti kristjan, kateri še nikoli nobenega smertnega greha ni storil, ali pa če ga je storil, da ga je potem s pravo pokoro izbrisal. Da ob kratkem rečem: V gnadi Božji je tisti, ki nedolžno ali pa spokorno živi. — Hočeš tedaj na smert pripravljen biti, moraš lepo nedolžno živeti, ali pa, če si v smertni greh padel, resnično pokoro delati. Ako tedaj vedeti hočeš, kakošna bo tvoja smert, poglej na svoje življenje; zakaj resničen pregovor

je: Kakoršno življenje, taka smert! Kdor pobožno živi, navadno tudi srečno umerje; kdor pa v grehah živi, navadno tudi v grehah umerje. Kdor se greha varuje, temu se smerti ni treba bati; kdor pa greh dela in ga ne odloži, je v naj večji nevarnosti večnega pogubljenja!

Ljubi moji! zapomnite si! Naj lepša tolažba pri nagli smerti je ta, če je od nje zadeti po keršansko živel. Ako je bilo njegovo življenje brez madeža, ali vsaj resnično spokorno, potem blagor mu, zveličan bo, če tudi ni bil previden ali če tudi duhovna zraven ni bilo. — Če pa kdo skoz in skoz hudobno živi, od leta do leta pokoro odklada, tacega smert je navadno nesrečna, če je tudi previden bil. Ne stojé zastoj besede v sv. pismu: „Kar človek seje, to bo tudi žet. Vsak bo prejel po svojih delih.“ Zapisano je tudi, da so oske vrata, ki peljejo v življenje; široka cesta pregreh in in hudobij pa pelje v pogubljenje. — Le sami pomislimo, ljubi moji! ali je mar eno in ti-to truditi se za nebesa ali pa za pekel? Ali more kak oče tistega otroka ravno tako rad imeti, ki ga neprenehoma žali, kakor dobrega otroka? ali pa bo mar tistega otroka na zadnje zaverel in ob dedišno djal, ki je bil zvest in pokoren celo življenje? — Ali bi bilo prav, da bi se enkrat tisti ravno tako veselili in nebeško plačilo vživali, ki so celo življenje le greh na greh nakladali, kakor uni, ki so po težavni in o-ki poti zatajevanja hodili?

Ne rečem, da bi se ne mogel kateri še na zadnjo uro spreobrniti in tako celo poprejšno življenje popraviti, saj je Jezus Dizmu razbojniku na križu odpustil. Ali sv. Avguštin k temu pravi: „Eden je, da ne obupaš; eden sam je, da prederzno ne zaupaš!“

Kdor se tedaj le na bolezen, na smertno uro zanaša, da se bo že takrat spreobrnil in spokoril; tisti uganja strašno norost, tisti stavi v naj goljufnišo loterijo. — V grehah živeti skoz in skoz leta in leta; pri tem pa vendar srečno smert pričakovati; to, ljubi moji! to ne gre skupaj. Zakaj greh, greh, ta dela smert strašno in grenko! To naj bi si posebno tisti k sercu vzeli, ki naj lepši čas svojega življenja, svojo mladost, svoj samski stan v grehah, v slabem znanji, v hudobni navadi doprinašajo in pri vsem tem srečen konec pričakujejo. In na kaj se ti opirajo? Na take izgovore in obete, ki nič ne veljajo. Mislijo in pravijo namreč: Se bom že pobiljšal, pa zdaj še ne; ko bom stan premenil, ko bom bolj v leta prišel; bom že na stare leta pokoro delal, zdaj sem še premlad zato, zdaj moram še življenje vživati! Bom že, bom že! saj je še čas! „Bom že, bom že! pravi sv. Bernard, tako so vsi govorili, ki so zdaj v peklju; nobeden, čisto nobeden ni želel, da bi bil pogubljen — pa je vendar pogubljen, ker je pobiljšanje le obetal; pobiljšal se pa ni!“

Kako si vendar nespameten! Praviš, se bom že spreobrnil, se bom že pobiljšal, pa zdaj še ne! Če se zdaj ne misliš, pa vendar

povej, kdaj se boš! Ali v adventu? ali drugo leto? ali o veliki noči? ali čez 10 let? Prederznež! kdo ti je pa pismo dal, da boš advent, velikonoč, 10 let še dočakal? Ali te ne more smert pri naj boljših letih, v najboljšem zdravju doleteti, kakor ranj. Franceta?

Pa praviš: Se bom potlej poboljšal, ko v zakonski stan stopim! Ne verjamem. Morebiti se boš; morebiti pa tudi ne; pred ko ne, da se ne boš! Starih grehov morebiti potem ne boš več uganjal, pa boš morebiti nove, še večje delal!

Praviš, da se boš na stare dni poboljšal. No, ta je ta prava! Če ti Bog tudi starost doživeti pusti, vendar je še veliko vprašanje, ali se boš res poboljšal ali ne? Navadno v starosti človek več tako ne greši, ali serce staro ostane; na starost človek zato ne greši, ker več ne more, ker priložnosti ni, ker je število grehov že polno, ker je vsega in tudi greha že sit. "Na staro-t, pravi sv. Avguštin, greh grešnika zapusti, pa ne grešnik greha."

Pa se bom v boleznih poboljšal in spokoril! Lepo te prosim, nehaj že enkrat s takimi ugovori! Neumnež! kdo ti je pa povedal, da boš bolen? ali ni mogoče, da na naglem umerješ? kdo ti je povedal, kako dolgo boš bolen? in kakošno bolezen boš imel? morebiti bo bolen tako huda, da na grehe in poboljšanje še misliti ne boš mogel, da boš le na bolečine mislil in na zdravila? Morebiti, da se boš takrat tudi k Bogu obernal, pa le zato, ker se drugam ne boš mogel! Ali bo pa tvoja pokora takrat Bogu všeč? ali bo hotel Bog tvoje bolne, stare, gnjile ude v dar vzeti, ki si svojo mladost, svoje zdravje in svojo moč svetu in hudiču daroval? ali bo mar Bog hotel tiste ostanke sprejeti? Ali ni tudi hudobni kralj Antijoh na smertni postelji se vil, Boga klical, pokoro in poboljšanje obetal? Pa Bog ga takrat ni nič poslušal.

Na to se tedaj zanašati, je naj večja nespamet, je norost, je loterija, tako, da sv. Vincenc Fererski pravi: „Veči čudež je, če se kak zastaran grešnik na zadnje spreoberne in srečno umerje, kakor ko bi mertev človek zopet k življenju ustal!“ —

Iz tega tedaj, vidite, ljubi moji! kdo da je na smert pripravljen. Kdor lepo nedolžno, pobožno živi, kdor se greha, posebno smertnega greha varuje; takemu se smerti ni preveč bati. Pa tudi tisti, ki je sicer v smertne grehe padel, ki se jih prav kesa, spove, in pokoro zanje dela, tudi tisti še lahko srečno smert pričakuje. Če je tedaj kdo med nami, ki že več časa, morebiti več let v smertnih grehah živi, za Božjo voljo ga prosim, naj se zdrami, dokler je še čas; naj se začne na smert pripravljati, in sicer brez odlašanja, da ga smert po nevedoma, na naglem ne zasači, ker „strašno je pasti v roke živega Boga!“ — In če je kdo tak zastaran grešnik tukaj in če hoče res enkrat srečno umreti, naj naredi dolgo spoved.

Morebiti ni nobenega tukaj, ki bi vsaj enkrat v letu spovedi ne opravil: veliko jih je, ki tudi v adventu pridejo. Ali kaj pomaga spoved, ker so zmiraj enaki, zmiraj stari grešniki, če ne še zmiraj

hujsi? Ljubi moji! take spovedi, po katerih nikdar nič poboljšanja ni, take spovedi, po katerih se ravno tako kolne, pijančuje in nečistost uganja, niso prave, niso dobre; manjkalo je pravega kesanja, resničnega sklepa, treba jih je popraviti, kar se pri dolgi spovedi zgodi. Ta je tistim potrebna, kakor sem že rekel, ki so že več let v kakošni grešni navadi, ki se nič ne poboljšajo. Ponoviti je pa treba vse spovedi, pri katerih se je kaj zamolčalo, ali pri katerih nič pravega kesanja in sklepa ni bilo. Pa se ni treba dolge spovedi ustrašiti; morebiti ne bo tako dolga. Poglavitna reč pa je pri dolgi spovedi ta, da se pregrešno življenje, slabo znanje zapusti, škoda kolikor mogoče popravi in s dobro dolgo spovedjo potem vsa gnjusoba prejšnjega časa tako rekoč poplakne in opere; da človek po dolgi spovedi Bogu živi, ki je pred le hudiču in svetu živel! —

Naj pa je kdo pravičen ali naj se grešnik resnično spreoberne in spokorni, treba je, da potem tudi stanovitno ostane. Pravični in spokornik pa bota le stanovitna in v gnadi Božji obstati mogla, če večkrat sv. zakramente prijemlje. — Kdor te enkrat v letu pride, tisti je navadno zmiraj stari grešnik in se ne poboljša, če tudi spovednika nalaže in odvezo dobi. Navadno pa taki tudi nesrečno smert in žalosten konec storé. Kdor se namreč sv. obhajila v zdravih dneh boji, temu tudi na zadnje rado spodleti; kdor je pa v življenju večkrat hodil k svetemu obhajilu, temu Bog navadno tudi gnado da, da tudi zadnjikrat sv. popotnico vredno sprejme. Da se navadno tako zgodi, sem že večkrat lahko opazoval, da si tudi nisem še dolgo duhoven. Kjer sem popred pastiroval, sta bila v neki vasi oče in sin prav nerodna. Akoravno sta se med sebo čertila in sovražila, bila sta vendar v tem enaka. da sta Božje reči in cerkev zaničevala in da zadnje leta tudi veliko-nočne spovedi nista opravila. Kaj mislite, kakošen konec sta storila? Oba sta brez zakramentov šla v večnost, dasiravno je obkrat duhoven blizo bil. — Neka žena pa, bogata in pobožna vdova, je rada večkrat hodila k spovedi. Pride enkrat svojo hčer obiskat, ki je bila v mestu omožena in gre po svoji navadi tudi tukaj k spovedi in k obhajilu. Tisti dan zvečer, ko so ženske predle, postane ženi naenkrat slabo in že preden so na zdravnika ali duhovna mislili, jo je zvalo in v eni uri je bila mertva. Hitra smert res; ali domači so se s tem tolažili: Hvala Bogu, saj so bili mati davi pri svetem obhajilu.

Vidite tedaj, ljubi moji! da je pogosto vredno prejemanje sv. zakramentov naj boljši pomoček, da je človek dobro za smert pripravljen. Če tacega tudi smert nanagloma doleti, drugi se vsaj s tem tolažijo: Saj ni dolgo, kar je bil pri spovedi, saj ni dolgo, kar smo jo pri sv. obhajilu vidili. — Naj bi posebno mladi ljudje, mladenči in dekleta, večkrat k sv. zakrametom prihajali. Ali kaj, ker nočejo. Nekatere dekleta še pridejo; ali fantov pa od velike noči in več blizo in vem, da bi nekteri še ne prišli, ko bi jim zavoljo

listeka ne bilo! — In ko bi jih tudi vsako nedeljo opominjal in vabil, da naj pridejo k spovedi, vendar bi jih ne bilo! In zakaj jih ni? —

Zato, ker nočejo dobro storiti, ker nočejo hudobnega življenja in greha pustiti. Mislijo namreč sami pri sebi: Če grem k spovedi, moral bom obljubiti, ta in uni greh pustiti; tega pa vendar ne morem; greh se mi preveč prilega. Pa če tak tudi k spovedi pride, kar naravnost reče: Tega pa tega že ne bom pustil! In tako živé tje v en dan, brez gnade Božje, vsak dan več grehov, dokler Božja poterpežljivost neha, in jih smert neprevidoma kakor tat zasači. Zato se po pravici smemo ustrašiti, kader koga nagla smert zadene, ker ne vemo, ali je pripravljen. Zato se vam ne čudim, da ste tudi zadnjič z glavo majali, ko ste o Francetovi nagli smerti slišali in rekli: Bog bodi njegovi duši usmiljen; saj je bil dosti neroden! Čudim se le vam, ki spoznate, da slabo, hudobno, nerodno življenje ni dobra priprava za smert, ampak da je le tisti prav dobro pripravljen, ki nedolžno ali vsaj spokorno živi in večkrat sv. zakramente prijemlje; ki spoznate, pravim, pa vendar ne storite!

### Sklep.

Pa kaj bi dalje govoril! Norec je vsak, kdor v grehah živi, pa vendar srečno smert upa. Kdor hoče srečno umreti, mora se tudi na to pripravljati. Naj boljša priprava pa je, da vam še enkrat povem, če se človek greha varuje, ali če ga je storil, da ga hiti odložiti pri dobri spovedi. Ako si tedaj v gnadi Božji, moj kristjan! blagor ti, pa varuj se, da gnade Božje z grehom ne zgubiš: prijemlji zato večkrat sv. zakramente! Ako pa nisi v gnadi Božji, glej, da jo zopet dobiš in sicer pri sv. zakramentih. Zato sem vam rekel in zopet rečem: Naj boljša priprava na srečno smert, naj bolje znamenje keršanskega življenja je pogosto prijemanje sv. zakramentov. Zato zapomnite si resnične pomenljive besede: Kakoršno življenje, taka smert; kakoršna smert, taka večnost! Amen.



## Pridiga za XXI. pobinkoštno nedeljo.

(Togotnež škoduje samemu sebi na duši in na telesu; gov. H. P.)

„Tako bo tudi moj nebeški Oče vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu bratu iz svojih serc.“

Mat. 18, 35.

### Vvod.

Molitev, post, miloščina, radodarnost in postrežljivost, čistost in sramožljivost, pobožnost in gorečnost v službi božji i. t. d. so dobre, Bogu prijetne dela, s katerimi si služimo časno srečo in večno plačilo v nebesih. Vendar pa bi rekel, ni nobena reč Bogu tolikanj prijetna in dopadljiva, kakor je keršanska ljubezen sploh, in ljubezen do sovražnikov posebej. Kdor te nima, in svojih sovražnikov ne ljubi, svojim razžaljivcem iz serca ne odpušča, tega vse njegove druge dobre dela v nebesa pripravile ne bodo; pogubil se bo! To strašno resnico je naš Zveličar prav živo opisal v priliki, ki smo jo ravnokar brali. Kdor tedaj svojim razžaljivcem iz serca ne odpušča, in kdor svojim sovražnikom le sovražnik ostaja; je tudi sam svoj sovražnik, in naj bolj sovražno sam seboj ravna, in samemu sebi na duši in na telesu več škoduje, kakor svojemu sovražniku škodovati zamore, kar vam mislim ravno danes nekoliko natanjčnjiši razložiti. Toraj rečem:

1. togotni človek škoduje samemu sebi na telesu;
2. togotni človek škoduje samemu sebi na duši; in
3. bom nektere v govore overgel, s katerimi se togotneži po navadile radi izgovarjajo.

Pazno poslušajte, kar vam oznanujem v imenu Gospodovem!

### Razlaga.

1. Togotnež, pravim, si škoduje na svojem telesu: Kdor druge sovraži, gotovo samega sebe naj hujši sovraži in terpinči. Sovraštvo v sercu je červ, ki človeku nikdar pokoja ne da, ter mu v enomer serce razjeda. Sovraštvo je dušna britkost, ki spremlja togotneža noč in dan, in mu vedne zdražbe in težave nareja. Togotni človek ne more mirno jesti, ne more mirno piti, ne more mirno moliti, ne more mirno spati. Le vedno duhta z žolčnim sercem, kako bi se znosil nad svojim razžaljivcem in jamo skopal svojemu sovražniku. Pri takem premišljevanju zvečer zaspi, in kader se po

noči zbudi ali zjutraj vstane, spet so te misli prve tovaršice, ki ga obdajajo in nadležujejo, ter spremljajo in terpinčijo, kamorkoli gre. In kaj menite, da to zdravja nič ne podkopava? O da bi ga tako ne! Saj vidimo, kako togotnežu obraz obleduje, obličje vpada, in se telo suši kakor listje na drevju, kedar ga slana opari in osmоди.

Žalosten zgled nam je togotni Kajn v sv. pismu. Ko vidi, da Bog Abeljna bolj obraja, kot njega, jel je Kajn brata Abeljna hudo zavidati, ter hujši čertiti dan na dan; pa kam ga pripravi njegovo sovraštvo? Spred zavida in sovraštva mu jame vpadati obličje, in ne miruje, dokler brata ne vbije! Ali da si spomnite na Saveljnovu sovraštvo, ki je nedolžnega Davida preganjal. Ali da si zmislite na Amanovo sovraštvo, ki je zavidal poštenega Mardoheja. Ali če si v spomin pokličete nesrečnega Absalona; koliko terpljenja je sovraštvo vsem tem ljudem prizadajalo? Ali koliko stisk si je prešerni kralj Farao zavoljo svojega sovraštva na glavo navlekel? Vsi ti ljuti in togotni ljudje niso bili v stanu svojih sovražnikov tolkanj nesrečnih storiti, kolikanj nesrečne so sami sebe storili s svojim sovraštvom. Božja roka jih je dohitela, ter z naglo in nesrečno smertjo zadela za tem, ko so bili že poprej po mnogih drugih nesrečah tepeni. Gotovo je tedaj, da togotneži sami sebi naj več škodujejo.

Kaj ne, bratje in sestre! če ste morebiti tudi vi kdej v kakem sovraštvu živeli ali pa morda še živite, kaj ne, koliko nepokojnih misel vas je terpinčilo, koliko nemirnih ur vam premenilo, dokler ste jezo in togoto, sovraštvo in maščevanje nosili v svojem sercu in hudobno željo, se znositi nad svojim sovražnikom, ko vam med tem še ni na misel prišlo, maščevanje Bogu prepustiti? Ali vam tedaj ne spričuje lastna skušnja, da se togotnežu ne prilega ne jed ne pijača, ne spanje in nōbeno razveseljevanje? Ali vam ne spričuje lastna skušnja resnico besed sv. Krizostoma, ki pravi, „da si togotnež zbada meč v lastno serce?“ Ali vam ne spričuje lastna skušnja, da togoten človek samega sebe na zdravju, ter na svojem telesu hujši poškoduje, kakor s kako nezdravo jedjo ali pijača? Ali še vse večja je škoda, ki jo svoji duši stori.

2. *Togoten človek si škoduje na svoji duši:*  
Le pomislite:

a) Kdor noče odpustiti, temu tudi Bog odpustil ne bo, ampak ga bo pogubil. To nam Jezus preočitno skazuje v priliki od hudobnega hlapca, ktereга je njegov gospod trinogom izdal, dokler bi ne poplačal vsega dolga, in sicer zato, ker svojemu sohlapecu majhnega dolga ni hotel odpustiti. In kader Jezus to priliko dopove, sklene svoje govorjenje s temi besedami: „Tako bo tudi moj nebeški Oče vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojemu bratu iz svojih serc.“ Poslušaj, kristjan moj! ravno ta strašna osodba bo tudi tebe zadela, ako svojemu bližnjemu, ki te je razžalil, iz serca ne odpustiš. Z ravno tisto mero s katero ti drugim mериš, ti bo Bog odmerjal,

in te peklenskim trinogom izdal, ki te bodo terpinčili celo dolgo večnost.

b) Ravno to nam Kristus tudi z naslednimi besedami na znanje daje: „Ako bote ljudem njih grehe odpuščali, vam bo tudi Bog vaše grehe odpuščal; ako pa ljudem ne odpuščate, vam tudi vaš Oče ne bo odpuščal vaših grehov.“ Veče dobrote je pač ni, kakor da nam Bog po Jezusovem neskončnem zasluženju odpušča naše grehe. Ali glejte! te dobrote ne moremo drugač deležni postati, razun da tudi mi odpuščamo svojim razžaljivcem. Kako nesrečen in nespameten je tedaj, kdor noče odpustiti svojim sovražnikom. Dokler jim namreč ne odpusti, kratko in malo se zanašati ne more in ne sme, da mu bo Bog kdej odpustil njegove grehe!

c) Zveličar nadalje kar naravnost pove, da naše molitve, naši posti, naša miloščina, naše daritve in druge dobre dela pred Bogom nobene cene nimajo, dokler se ne spravimo s svojimi nasprotniki. Tako-le pravi: „Ako tedaj svoj dar prineseš k altarju, in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti ondi svoj dar pred altarjem, in pojdi poprej spraviti se s svojim bratom; in tedaj pridi in daruj svoj dar.“ Vidite ljubi bratje in mile mi sestre! Bog ne mara za naše darove, in naše dobre dela mu kar nič niso všečne, dokler se s svojimi razžaljivci ne spoprijaznimo, in jim iz serca ne odpustimo. Iz serca, pravim; tedaj ni zadosti, se le na videz ž njimi spraviti, v sercu pa stari serd in staro sovrašтво mleti, ali da z Davidovo besedo povem: „mirno govoriti s svojim bližnjim, v sercu pa serd hraniti.“ To še ni bratovska sprava, ako kdo z jezikom pravi: „Svojemu sovražniku odpustim“, če mu pa v sercu le spet zavre, kader ga zagleda. Prava sprava pa je, če se tudi vsega notranjega čertjenja znebi, in razžaljivca spet za ljubo ima, ravno kakor bi se nikoli sperla ne bila, in mu iz serca vse dobro želi, in kar more, dobrega stori, in mu sosebnost v potrebah rad na pomoč prihititi, in tudi zanj moli. To trojno dolžnost nam Jezus sam naklada rekoč: „Ljubite svoje sovražnike; dobro jim storite, ki vas sovražijo; molite zanje, ki vas žalijo in preganjajo.“ Vse to trojno nam je treba spolnovati, ker brez tega vse naše druge dobre dela ne obveljajo pred Bogom. Na primeru molimo dan na dan v Gospodovi molitvi: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom!“ To moliti, zraven pa le vendar razžaljivca čertiti, se pravi gerdo preklinjevati, in samega sebe strašno obsojati. Kaj menite, bo mar taka molitev Bogu prijetna? O kaj še! To ni molitev, ampak preklinjanje: in kolikorkrat človek s togoto v sercu te lepe besede moli, si je, kakor bi rekel in prosil: „Gospod, glej! kakor jaz svojim dolžnikom in sovražnikom, nočem odpuščati, ravno tako tudi ti meni nikar ne odpuščaj! Le tako mi odpuščaj, kakor jaz odpuščam; ter tako z menoj delaj, kakor jaz delam s svojim sovražnikom: jaz pa svojega sovražnika le vedno črtim in sovražim, ter gledam in iščem se

nad njim znositi in zmaščevati, tedaj tudi ti mene čerti in sovraži, in se maščuj nad menoj zavoljo mojih grehov in hudobij. — Vidite, bratje in sestre! tako togoten človek samega sebe pred Bogom obsojuje in pogublja, ter prosi, naj ga zaverže. In skoraj bi rekel, da bi boljši bilo takemu človeku, ne več Očenaša moliti, dokler ne neha bližnjega čertiti! — Oh, spomnite si vendar tistega strašnega dne, o katerem bo Bog slehernega togotneža za zmirom spred se spodil, in mu rekel: „Iz tvojih lastnih ust te sodim, nevredni hlapec! Očenaš molivši si me prosil, naj ti tvoje grehe ravno tako odpuščam, čakor ti odpuščáš svojim sovražnikom; ti pa svojim sovražnikom nisi iz serca odpuščal, tedaj tudi jaz tebi odpustiti ne morem! Sam si se obsodil!“

Poglejte! koliko škodo si togotnež na duši naredi!

3. Togotneži pa se le radi izgovarjajo, ter pravijo:

a) „Sovražnikov ljubiti saj vendar ni mogoče?“ — Takim povem: Kristus naš Gospod, nam je ukazal sovražnike ljubiti; kdor bi tedaj rekel, da ni mogoče sovražnikov ljubiti, preklinjal bi, ker nam Kristus kot neskončno modri Bog ne more ničesar velevati, kar bi spolnovati ne bili v stanu. In Jezus nam ljubezni do sovražnikov ni le z besedo, ampak to zapoved tudi z lastnim zgledom poterdoval, sam je toliko ljubezen imel do svojih sovražnikov, da je celo s križa zanje molil. — In kakor božji Sin so tudi pobožni in bogaboječi ljudje vsegdar ljubili svoje razžaljivce. Prerok Elizej je vojake nahrnil, ki so ga lovit prišli. Sv. Štefan je klečé molil za svoje ubijalce. Aposteljni so skazovali svojim sovražnikom duhovne in telesne dela usmiljenja. In le eden zmed brezšteviline trume mučencev ni preklinjal svojih preganjavcev in morivcev. Sv. Terezija je svoje obrekovalce, svoje zaničevalce in preganjalce celo bolj ljubila kot svoje prijatlje. Rekla je: „Uni (sovražniki) so mi v zasluženje; ti (prijatlji) ne!“ Če so zamogli ti in drugi svetniki, ki so bili z nami vred človeškim slabostim podverženi, sovražnike ljubiti, in svojim razžaljivcem iz serca odpustiti, zakaj bi nek tudi mi ne mogli ravno tega storiti?

b) Drugi pravijo: „Pa je le vendar neizrečeno hudo, zoperno in težavno, sovražnike ljubiti, jim dobro storiti, zanje moliti, jim iz serca odpustiti!“ — Odgovorim: Res je to zoperno in težavno, in človeška natora se vpira in vstavlja tej zapovedi: toda nemo-goče le vendar ni, sovražnike ljubiti, in tem težeje ko je to zapoved spolnovati, tem večé zasluženje si za večnost nabiramo. Prijatlje ljubiti, ni težavno; toda z ljubeznijo, ki jo prijateljem skazujemo, si ne nabiramo ravno velikega zasluženja; sovražnike ljubiti pa je težavno, pa tudi zasluživo. Kristus pravi: „Ako le tiste ljubite, kateri vas ljubijo, kakošno plačilo bote imeli? ali ne delajo tega tudi colnarji? In ako pozdravljate le svoje brate, kaj

storite več? ali ne delajo tega tudi malikovalci?“ Celo živali ljubijo svoje dobrotnike, in psiček je prijazen tistemu, ki mu kaj dobrega stori! — Kader se nam tedaj težavno zdi, sovražnike ljubiti, spominjajmo se na obilno plačilo, ki nam je pripravljeno, če spolnujemo to svojo dolžnost. Lepo pove sv. Bernard: „Bog nam bo gotovo storjeno krivico poplačal, če maščevanja njemu ne kratimo.“ — Nadalje si pri tej težavi tudi k sereu ženimo, kar sveti Duh govori: „Tisti je naj brabrejši vitez, ki svojo jezo zmaguje, vse več vreden je zmagovavec svojih strast, kakor zmagovavec veliko mest.“ Temu pristavlja sv. Ambrož: „Če si nevoljen, premagan si; če pa krivico voljno preterpiš, zmagal si!“ Želodec je slab, ki jedi ne more prebavljati; tudi duša je slaba, ki nobene terde besede ne more prenašati.“ — Tudi Krizostomove besede so prav pripravne, nam to težavo polajšati. Tako-le pravi ta sv. mož: „Se ne maščevati nas dela Bogu podobne!“ In res nas nobena reč Bogu podočnisih ne stori, kot ravno ljubezen in sosebno ljubezen do sovražnikov: ker Bog tudi na brezbožnike, ki so njegovi sovražniki, pusti solncu sijati in deževati, in se vdeleževati njegovih dobrot. — Poslednjič pri teh težavah še posebno to premislimo, da nam tudi Bog odpustil ne bo, ako mi ne odpušamo. Kakošen dobiček bi potem od svoje togote, od svojega sovraštva imeli?

c) Spet drugi se izgovarjajo: „Če je pa človek ves nedolžen, če ga sovražnik ponedolžnem pripravi ob poštenje in premoženje ali v kako drugo zadrego?“ — Takemu rečem: Tem nedolžniši ko si, tem večje bo plačilo v nebesih, tem lepši venec se ti plete, tem svitlejša krona kuje, ako sovražniku iz serca odpustiš, in krivico voljno poterpiš iz ljubezni do Boga. Le tako-le si misli: „Bog vse ve, vse poplača, vse postrahuje. Boljši je krivico terpeti, kot krivico storiti. Maščevanje bom Bogu prepustil. In če sem tudi nedolžen, nedolžniši le vendar nisem, kakor je bil Jezus, moj Zveličar; ali kakor je sv. Štefan bil, ali aposteljni in mučenci, ki so pri vsi svoji pravičnosti vendar le tolikanj terpeli!“

d) „Kaj pa, če naš razžaljivec noče spoznati svoje z mote?“ — Tedaj nam ni drugega storiti, kakor od naše strani razžaljivcu iz serca odpustiti, vse drugo pa Bogu prepustiti, in neprenehoma moliti, da bi Bog našega sovražnika k spoznanju pripravil, in mu omečil terdovratno serce. Ravno v to merijo Jezusove besede, s katerimi nam ljubezen in molitev za sovražnike priporoča. Molitev za razžaljivce je Bogu posebno dopadljiva, in jo sosebno rad usliši. Če bi sv. Štefan tako priserčno za svoje morivce molil ne bil, težko bi se bil kdej Savel v Pavla spremenil!

### Sklep.

Bratje in sestre! ker togoten človek samemu sebi toliko škodo napravlja na duši in na telesu, in si zraven drugih zlegov celo

večno pogubljenje na glavo navleče; toraj varujmo se, da tudi nas ne bo zadela ta strašna osoda! Ali odpustimo, ali se pa pogubimo! V sred med tema dvema ni nobene poti! Odpustiti sovražnikom nam je neogibljivo potrebno v naše zveličanje; brez tega nam Bog po nobeni ceni naših grehov odpustil ne bo. Velikodušno tedaj odpustimo vsem svojim razžaljivcem, odpustimo zavoljo Boga, da bomo posihmalo odkritoserčno in z odpertim srcem v Očenašu moliti zamogli: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom!“ Amen.

## **Pridiga za god vseh svetnikov.**

(Zaveza svetnikov; gov. S. G.)

„Vsi svetniki in svetnice božje, prosite Boga za nas!“ Eccl. Lit.

### **Vvod.**

1. Sv. apostelj Janez je po mali Aziji, posebno v Efezu in okolici, goreče oznanoval bosedo božjo in razširjeval Jezusov sv. evanĝelije. Zato so ga hudobni ajdje preganjali in čertili; vendar njegove usta ne omolknejo in goreči plam ljubezni božje v njegovem sercu ne ugasne. Vse njegovo življenje bilo je življenje ljubezni. Vse njegove dela so izvirale iz ljubezni do Boga in Jezusa. Ta ljubezen ga nagiblje vse za Jezusa terpeti, in delati za zveličanje duš, naj bi po njegovem zgledu Jezusa ljubili, mu služili in se tako zveličali. Ko so ajdje začeli preganjati kristjane Efežane, zgrabijo tudi sv. Janeza, ga tirajo v Rim pred cesarja. Veržejo ga v kotel vrelega olja, ki se mu pa je čudežno spremenilo v okrepčalno kopelj, tako da zopet zdrav in vesel izleze. Zdaj ga cesar Domicijan v pregnanstvo pošlje na Patmoški otok, osredek gerškega morja. Tukaj v tihi samoti med divjimi in strupenimi živalmi je imel nebeške prikazni, in gledal božje nebeške skrivnosti, ktere je popisal v sv. knjigi apokalipsa ali skrivna razkritev imenovani. Na tem otoku tedaj je gledal Janez prikazen berila današne sv. maše: „Tiste dni glejte, sem jaz Janez vidil družega angelja prihajajočega od solčnega vshoda z znamenjem živega Boga; in je kričal z velikim glasom štirim angeljem, katerim je bilo dano škodovati zemlji in morju, govoreč: Ne škodujte ne zemlji ne morju, tudi ne drevju, dokler ne zaznamljamo hlapcev Boga našega na njihovih čelih. In slišal sem število zaznamljancev, sto štiri in štirideset tisuč zaznamljanih iz vsakega roda Izraelovih sinov . . . . Potem sem videl veliko

trumo, ktere nihče ni mogel prešteti iz vseh narodov in rodov, in ljudstev in jezikov, stoječe pred tronom in vpričo Jagnjeta, ogernjene z belimi halami, in palmice v njihovih rokah; in so kričali, z velikim glasom, govoreči: Čast Bogu našemu, ki sedi na tronu, in Jagnjetu. In vsi angelji so stali okrog trona in starašinov in čveterih živali, in so spopadali pred tronom na svoje lice, in molili Boga, govoreči; Amen, blagor in slava, modrost in zahvala, čast, krepost in moč Bogu našemu na večne veke, amen.“

2. Svetemu Janezu podobni smo tudi mi vsi. Kakor je on bil v pregnanstvu, tako živimo tudi mi v solzni dolini tega sveta. Velika puščava nas obdaja brez prave sreče in brez stanovitnega veselja. Na osredku smo, okoli in okrog tulijo divje zverine, ki naše telo in dušo pogubiti želijo; valovi zburkanega morja se vzdigajo, in ploskajo po čolniciu našega življenja, premnogi se vtonejo v pogubljenje večno. Milo se ozira naše solzno oko prek zraka v nezmirjeno morje do večno cveteče livade v nebeških višavah. Svetemu Janezu podobni smo še pa tudi zato, ker, kakor on pregnan in zapuščen, je gledal nebesa odperte, vidil angelje božje in zvojlence nebeške, ko so se veselili pred tronom Boga in Jezusa: tako gledamo tudi mi danes nebesa odperte, pregledujemo nezmirno število ljubčkov božjih, ko obslužavamo god vseh svetnikov. Sveta katolijska cerkev nam daje obhajati god vseh svetnikov, in nam predstavlja nebeško prikazen sv. Janeza, naj bi danes in vselej mi iz celega serca in ust vpili in molili: „Vsi svetniki in svetnice božje, prosite Boga za nas.“

3. Povzdignimo torej danes svoje serca in oči proti lepi domovini naši, ktero danes odperto gledamo. Poglejmo vse tiste znamenljance Božje, ki se pri Jezusu radujejo, pa so tudi naši prijatelji, in vedno za nas pri Bogu posredujejo ali prosijo. Oni so božji prijatelji pa tudi naši priprošniki; tesna zaveza nas druži, akoravno smo si daleč narazen, oni že v nebesih, mi še v pregnanstvu na osredku terpljenja in žalosti. Naj bi se mi pogostoma obračali do naših priprošnikov svetnikov božjih, naj bi nje vedno radi častili, posnemali in na pomoč klicali, želim vam danes govoriti o zavezi svetnikov, s katerimi imamo občestvo. O vi pa vsi svetniki in svetnice Božje, prosite Boga za nas!

### Razlaga.

V neki fari na Štajerskem ima nek luteran grad in kapelo, kjer se dvakrat na leto opravlja farna služba Božja; duhovnika povabi na obed in se pogovarja o različnih verskih rečeh. Nekega dne, ko se je ravno k večernicam vabilo, poprašča duhovnika, kaj bojo pa še zdaj v cerkvi molili? Ko mu odgovorijo „litanije vseh svetnikov“ bomo molili, začne šaljivo in zbudljivo: Tedaj bodete vse svetnike na pomoč klicali, in eden za drugim bojo prihajali in se

vam prikazali. Duhovnik mu odhajajoč odgovorijo: „Če tudi to ne tako očitno, vendar mi katoljski kristjani verujemo na občestvo svetnikov, tisto zavezo prijateljsko, katero imamo z izvoljenci Božjimi v nebesih: In ti presrečni tovarši, s kterimi imamo zavezo

1. so svetniki Božji vsi. Svetniki so taki zveličani nebeščani, ki so nekdaj na tem svetu živeli, svoje misli in želje pa so vedno pri Bogu imeli, in po svetih nebesih hrepeneli. Tudi oni so živeli v slabih časih, ko je bilo obilno terpljenja. Le pomislimo sv. Petra in pa Pavla, ki sta pri svojem vednem trudu, postu in zatajenju še bila grozovito umorjena. Pomislimo sv. Simona, ki je bil neusmiljeno razžagan, sv. Arneja, ki je bil obkožen. Druge so zažigali, žive zakovali, vtapljali, da je le strah in groza vse te muke poslušati ali prebirati. — Svetniki so imeli tudi druge težave in skušnjave preterpeti, kakor maloserčnost, obupnost, zapuščenost, zalezovanje hudega duha. Imeli so prebiti smert in bolečine, kakor vse to tudi nas čaka. Nekteri celo življenje niso na mehkem ležali, le malo spali, vedno molili in skerbno delali, kakor vemo o sv. Antonu puščavniku, juternjo solnce ga je v jutro nahajalo pri molitvi, kakor ga je zvečer bilo zapustilo. Drugi so bili čudežno zmerni v jedi in pijači, da mesa in opijančljivosti nikdar poznali niso; sladki korenček in studenčnica sta jim hranila dolgo življenje. Zraven tega jih je pa Bog tako rad imel, da jim je dajal moč čudeže delati, bolnike ozdravljati in merliče oživljati; dal jim je tudi milost sv. stanovitnosti in srečno smertno uro, in jih je k sebi poklical v nebeško veselje, kjer se pri Bogu veselijo, kakor pobožni otročiči okoli svojega skerbnega očeta. Ti svetniki so naši prijatli. Oni še le zdaj prav spoznavajo, v koliki nevarnosti so živeli, v koliki nevarnosti pogubljenja se tudi mi nahajamo, in zato vedno Boga za nas prosijo, naj nam pomaga in v skušnjavi ne pusti brez pomoči. Ali bi pač bilo mogoče, da bi oče, ki se v nebesih pri Bogu veselijo, za svoje otroke ne prosili, ako vidijo z nebeške višave, da sta sin ali hči njihova blizo pogubljenja? Ali bi bilo mogoče si misliti, da bi ljubljena mati za svoje ljubčke, nedolžne otročiče, ktere je v smertni uri na tem svetu zapustila, pred Jezusom ne prosila, naj jih varuje in blagoslovi? In nedolžno dete, katero je svojo mater rajše imelo, kakor ves svet, bi se pred Božjim tronom svoje ljubljene mamice ne spominjalo več? Mož in žena, ki sta v življenju bila združena z vezjo Božje ljubezni, še svojo zavezo ohranjujeta, kader jo nemila smert razloči, in enega ali drugega v nebeški vert preseli. Naša pamet razumeva, kar človeško serce poželjuje: zavezo imeti z zveličanimi dušicami, ki se že pri Bogu veselijo. Ja celo gotova verska resnica je, kakor je vsak den spoznavamo in molimo, govoreči; verujem na občestvo — gmajno — svetnikov, da imamo prijateljsko zavezo s svetniki Božjimi. Tako nam je razodel gospod Bog sam že v starem testamentu. „In je rekel Gospod Jeremiju preroku — Ako bi stal Mojzes in Samuel



vpričo mene, moja duša ni za to ljudstvo: Zaverzi nje spred obličja mojega, in naj odidejo.“ (Jer. 15, 1.). Že iz teh besed Gospoda Boga spoznamo, da duše pokojnikov, kakor Mojzes in Samuel, ki sta takrat mrtva bila, pri Bogu za nas prosijo, kader vidijo, da se nam šiba ali kazen Božja približava, kakor nekdanj Izraelcem sužanstvo in pogin. Svetniki Božji stojijo pred Božjim tronom in prosijo za nas, naj ima usmiljenje in poterpljenje z nami. Tako se namreč celo razločno in jasno bere v sv. pismu, da sv. Duh govori o čudežni prikazni dveh pokojnih mož pred Božjim tronom, ki sta Boga prosila in molila za Judovsko ljudstvo. „Bila je takošna prikazen: Onija, ki je bil nadduhovnik, mož dober in dobrotljiv, častiljivega lica, čednega obnašanja, lepega govora, in ki se je od mladosti vadil v čednostih, je roke vzdigaval, in molil za vse judovsko ljudstvo. Potem se prikaže še drugi mož čudežne starosti in slave, in velike lepote obleka okoli njega; in Onija je spregovoril: Ta je ljubitelj bratov in ljudstva Izraelskega: ta je, ki mnogo moli za ljudstvo in celo sveto mesto, Jeremija Božji prerok.“ (II. Mach. 15, 12 do 14.). To nebeško prikazen je gledal tudi sv. Janez apostelj: Neštevilne trume svetnikov in svetnic vsakega stana, starosti, jezika in kraja pred Božjim obličjem in pred Jezusovim tronom, v lepih halah, palmice v rokah, častijo Boga, da jim je dal zmago in zveličanje, prosijo pa tudi za nas, ki še le potujemo za njimi med mnogimi težavami in hudimi skušnjavami. Tako uči glasno sv. katoliška cerkev: „Svetniki pri Kristusu kraljujejo, in svoje molitve za ljudi Bogu darujejo.“ (Concil. Trid. sess. 25.) Ker imamo tesno zavezo s svetniki, zato so jih si kristjani zbirali za svoje posrednike in priprošnike pred Bogom. Tako je sv. Jožef patron slovenskih dežel in vsevoljne katoliške cerkve. Sv. Terezija že pravi, da je vse dobila od Boga za karkoli je sv. Jožefa prosila. Tako so si naši predniki zbrali farnega patrona — in priprošnika, s katerim imamo posebno zavezo; le priporočajmo se mu vedno! Zato smo dobili tudi pri sv. kerstu svojega patrona za zgled in posnemo svetega življenja; in ga gostokrat na pomoč kličemo, naj bi vedno pred Jezusom za nas prosil. Kako vesela je ta zaveza za nas. Le priporočajmo se vedno svetnikom Božjim, posebno kader smo v sili in nevarnosti: Vsi svetniki in svetnice Božje, prosite Boga za nas!

2. Med neštevilno trumo nebeščanov zagledamo dolgo versto angeljev, naših prijatlov; tudi z njimi imamo zavezo ali občestvo. So pa angelji čisti duhi, veliko imenitnejši, kakor še človek. Neštevilna je njihova množina. Nad milijone in legijone se njih zbira pred obličjem Božjim, in častijo nebeško jagnje Jezusa. To prikazen je imel že prerok Izaija, ki je gledal Boga na prestolu sedečega, okoli pa so angelji prelepo prepevali. „V letu, ko je umerl kralj Ozija, sem videl Gospoda sedečega na prestolu visokem in povišanem; in kar je bilo pod njim, napolnilo je tempelj. Serafima stala sta nad njim; šest perotnic eden, šest perotnic drugi; z dvema sta za-

krivala njegovo lice, in z dvema sta zakrivala noge njegove, in z dvema sta letala. In sta klicala drug drugemu in govorila: Svet, svet, svet gospod Bog mogočen, polna je vsa zemlja njegove slave." (Iz. 6, 1—3.). S temi Božjimi prijatelji — angelji nebeškimi — imamo pa tudi mi zavezo. Bog jih je vstvaril za svojo čast in za našo brambo in pomoč. Koliko se bere v sv. pismu, da je Bog poslal svojega angelja, ki je pobožnikom pomagal, jih tolažil, rešil! Kako lepo se kaže prijateljska zaveza, katero imajo pobožne duše z angelji božjimi, v življenju pobožnega mladenča Tobija. V hudih letih pomaukjanja in nadlog ga oča pošlje v daljne kraje, neznane in nevarne. Takoj mu Bog pošlje svojega služabnika, ki ga je lepo in varno vodil, in zdravega privodil zopet domu, kjer se je še le spoznati dal, govoreč: „Jaz sem Rafael angelj, eden sedmerih, ki stojimo pred Bogom.“ (Tob. 12, 15.). Tudi ti kristjan, in mi vsi, imamo tako zavezo z angelji Božjimi; oni nas vodijo, da ne zajdemo; oni nas opominjajo, da ne opešamo; oni nas branijo, da se ne pogubimo, oni nas zaznamljajo za nebeško veselje. To ste čuli v današnjem sv. berilu: „Tiste dni, glejte, sem videl jaz Janez drugega angelja prihajajočega od solnčnega vzhoda z znamenjem živega Boga; in je kričal z velikim glasom čveterim angeljem, katerim je bilo dano škodovati zemlji in morju, govoreč: Ne škodujte ne zemlji ne morju, tudi ne drevju, dokler ne zaznamljamo hlapcev Boga našega na njihovih čelih.“ (Apok. 7, 2—3.) Pri premnogih svetnikih in svetnicah se bere, da so imeli goste prikazni angeljev, ki so njim vselej pomagali. Grozovitni kralj Hunov Atila, šiba Božja, pridere s svojimi divjaki iz puste Azije, Turčije in Ogerske do Tersta in Ogleja. Neusmiljeno kolje ljudi, hiše in mesta požiga, in že hlepi po slavnem mestu Rimu, ki ga misli porušiti v prah in pepel. Nihče se mu ne upa in ne more ustavljati.

(Konec prihodujč.)

## Slavnostni govor pri Janežičevi svečanosti

13. avgusta 1876.

(Govoril Andrej Einspieler.)

Živili Slovenci! Bodite mi serčno pozdravljeni preljubi Slovenci, — Slovenci iz Štajerskega, Kranjskega, Goriškega, Primorskega in iz drugih krajev, bodite mi vsi serčno pozdravljeni. Kar Leše stojijo, gotovo še ni bilo tukaj zbranih toliko ljudi in iz tako daljnih in raznih krajev. Kaj neki to pomenja? Kaj se danes v Lešah godi? Danes se v Lešah obhaja spomin nekega moža, ki se je tukaj v tej hiši rodil, kterega pa je Bog zgodaj k sebi poklical — obhaja se danes spomin gosp. Antona Janežiča.

Rajnemu Antonu Janežiču danes tukaj spominek postavljamo. Ta spominek ni bogat in drag, pa vendar bode ohranjal spomin našega Antona na dolge, dolge leta; prosim toraj, da se ta spominek odkrije! — Kedar ta spominek pogledam, zbudjata se žalost in veselje v mojem srcu; — žalost, ako se spominjam, da je gosp. Anton tako zgodaj zamerl in tam na pokopališču v Št. Rupertu pri Celovcu trohni. — Veselje, ako vas pogledam in preišlujem: Vsi ti so prišli rajnega Antona čestit in proslavljat. Od žalosti pa danes nočem dalej govoriti, saj smo ravno kar v sv. cerkvi za rajn. Antona to storili, kar katoliški kristjani za ljube rajne storiti zamorejo: opravili smo molitev in daritev za rajn. Antona in upamo, da se rajni Anton tam pri Bogu v nebesih nahaja in vesel gleda na nas in našo današnjo svečanost ali slovesnost. Zatoraj pustimo danes žalost in obrišimo si solze, pa deržimo se veselja; kajti vesel dan, veselo svečanost danes obhajamo. —

Danešnja svečanost priča vesoljnemu svetu:

1. da smo Slovenci hvaležni.

„Slavimo slavno slavnih Slavov slavo“ tako pravi neumerljivi slovanski pesnik Ivan Kolar. Vsak narod česti in slavi svoje imenitne može, stavi jim spominke, obhaja obletnice in napravlja svečanosti. Ni davno, kar so naši slovanski bratje na Češkem zgubili svojega najslavnejšega moža in rodoljuba, Dr. Palacky Fr. Ta žalostna novica je šla kakor blisk po vsem slovanskem svetu, od vseh strani so leteli telegrami v zlato Prago in bratje Čehi so slavnemu možu napravili pogreb, da cesar in kralj lepšega imeti ne more. In že se nabira denar, da se mu postavi spomin na večne čase. To je lepo, to je hvalevredno: hvaležnost je lepa reč in sveta dolžnost, in narod, ki ne časti in slavi svojih imenitnih mož, ni jih vreden. Tudi mi Slovenci — hvala Bogu! — imamo takih slovečih in zaslužnih mož in tudi mi Slovenci smo že marsikteremu takemu možu postavili lep spominek. Naši velikaši Vodnik, Prešern, Slomšek, Umek in drugi — vsi imajo že svoje spominke. Res je, da nas Slovencev je le poldrugi milijon, da smo mi Slovenci, le večidel ubogi in da naša visoka in bogata gospoda le prerada na nas Slovence pozabi in se od nas obrača; — vendar mi Slovenci storimo, kolikor premoreme, stavimo svojim imenitnim možem spominke, in skazujemo jim čest in hvalo pred celim svetom. — Med te naše imenitne in slavne može spada tudi naš rajni Anton. Kar je rajni za nas Slovence storil, ne bom na široko našteval, saj je vsakemu znano iz „Večernic“ od l. 1870 in iz programa današnje svečanosti; saj to oznanujejo bukve, ktere je raj. Anton spisal, — časniki, ki jih je on vredoval — in družba sv. Mohora, ktero je on pomagal osnovati in jo je močno podpiral do svoje smerti; saj to oznanuje prerani grob, v katerem rajni Anton — še le 41 let star — že 7 let počiva. Rojen je bil od zdravih in krepkih starišev, od terdnega rodu; njegov oče in njegova mati, pa šestero bratov

in sester, še vsi živijo in so zdravi, — Anton pa že dolgo pod zemljo trohni. Slovenci! zavoljo vas se je rajni Anton trudil, zavoljo vas je delal noč in den, zavoljo vas se je pregnal, zavoljo vas si je postlal bolno postelj in zavoljo vas se je vlegel v černo zemljo. Zatorej Slovenci! rajni Anton zasluži, da ste mu hvaležni, in ravno današnja svečanost kaže, da to svojo sveto dolžnost spoznate in tudi spolnujete, današnja svečanost priča vesoljnemu svetu, da ste hvaležni.

Današnja svečanost pa dalje priča vesoljnemu svetu:

2. da smo Slovenci tudi rodoljubni.

Bili so za nas Slovence žalostni časi: šole so bile vse nemške, bukve vse nemške, kancelije vse nemške, pesmi vse nemške, učeni gospodje — rojeni od slovenskih mater — so se potujčili in postali Nemci, še celo slovenski kmetje so vlekli na nemško kopito. Oh to so bili žalostni, prežalostni časi. Pa Bog se je nas Slovencev usmilil in obudil nam takih mož, ki so bili vneti ljubezni do slovenskega naroda in slovenskega jezika, ki so bili pravi rodoljubi ali domorodci. Tak rodoljub je bil Vodnik, Prešern, Andrejaš, Ahacelj, Slomšek, Umek in tak rodoljub je bil tudi rajni Anton. Ko bi bil rajni Anton svoj narod zapustil, svojo kri in svoj jezik zatajil, in bi bil po nemško delal in pisaril, — gotovo bi ga mi Slovenci ne čestili in proslavljali, že danes bi bil Anton pozabljen. Pa delal in trudil se je Anton za nas Slovence, bil je goreč rodoljub, — zatoraj ga mi danes čestimo in tako kažemo, da smo tudi mi rodoljubni. Pa ne misli, ljubi moj! da je to že pravo rodoljubje, da si danes tukaj pri tej lepi svečanosti, uči se od rajnega Antona, kaj je pravo rodoljubje, kaj dela in počenja pravi rodoljub.

a) Rajni Anton je ljubil in v česti imel svoj materni jezik. Najrajši je po slovensko govoril in že v latinskih šolah se marljivo vadil v maternem jeziku. Le berite njegove bukve in časnike, in vidili bote, kako visoko čestil in goreče ljubil da je slovenski jezik; kako resno in mično je opominjal, prosil in zarotoval vse Slovence, naj se ne sramujejo svojega maternega jezika, naj ga v visoki česti imajo, in se ga pridno učijo. „Prav in dobro je, da človek več jezikov zna: kolikor jezikov znaš, toliko človekov veljaš“, na prvem mestu naj pa povsod in vselej stoji materni, pri nas Slovenceh slovenski jezik! Tako je mislil, govoril in delal rajni Anton: Vse za svoj mili slovenski jezik! In kdo je v njem zbudil tako rodoljubje? Zbudili so ga njegova mati, verla Slovenka. Sami so radi slovensko brali in ljubezen do slovenskega branja tudi v otroke zaplodili. Sam Anton je večkrat pravil, da so mu mati z eno povestjo zbudili ljubezen do slovenskega maternega jezika. Slovenske matere in hčere posebno ve veliko premorete; kedar ziblujete svoje ljubljence, pojte jim slovenske pesmi; kedar jim pripovedujete od Očeta nebeškega, Jezusa Kristusa, preč. Dev. Marije in angeljarha, učite jih lepo v svojem slovenskem jeziku

in cepite jim v mlade serčica ljubezen do maternega jezika. Kar se otrok od matere nauči, to v sercu nosi še stare dni in nikoli ne pozabi.

Rajni Anton si je tudi prizadeval, naj bi se slovenski jezik vpeljal v naše šole in kancelije. Rajni Anton je od šol tako-le pisal: „Um in serce človeško se more navadno le v domači besedi izobraziti in požlahtniti, v besedi materni, ki ima največ moči nad človeškim srcem. Domača beseda se bo serca naše mladine prijemala in šolski nauk bo šel spešno od rok, da bo veselje za učitelja in za učence. Naj bo toraj za slovenske otročiče nauk v ljudski šoli skoz in skoz slovensk.“ Ja! to je sveta in imenitna resnica: Prava šola je za to, da glavo razjasni in serce za dobro ogreje; to se pa le more zgoditi v jeziku, ktereга otrok zastopi, da mu k sercu gre. Oh srečna slovenska mladina, ktera dobiva šolski poduk v maternem jeziku! Lehko si iz lepih in koristnih bukev glavico bistri, serce požlahtnuje, pošteno kratek čas dela, si potrebnih znanost nabira za časno srečo in večno zveličanje! Potegujte se toraj za slovenske šole in kažite s tem pravo svoje rodoljubje! Huda je bila za Slovence tudi po kancelijah; tam je šlo za pravico, denar in čast, za ječo in kazen, ja šlo je celo za kri in življenje, in vse v ptujem, nerazumljivem jeziku! Vse to se je na boljše obrnilo. Naš presvitli cesar Franc Jožef so postavo poterdili, da ima slovenski jezik pri Slovencih ravno toliko pravico in veljavo, kakor jo ima nemški jezik pri Nemcih. Zatoraj so presvitli cesar zaukazali, da se morajo vse postave tudi v slovenski jezik prestavljati, in ravno rajni Anton jih je za Koroške Slovence prestavljaj v slovenski jezik. Delajte, prosite in skerbite, da se z vami Slovenci po kancelijah po slovensko ravna; tako bote kazali, da ste v resnici rodoljubni in bote našemu jeziku pomagali k veljavi in česti! — Posebno lepo je pisal rajni Anton od slovenskega petja. On pravi: „Lepa pesem je žlahtna reč; več je vredna kakor srebro in zlato. Lepih pesem glas sega v deveto vas. V lepih pesmah kipijo naše serca gori v sveto nebo; rad ostani, kjer pojó, hudobni pesem nimajo. Lepa pesem gre iz serca v serce in ga gane za dobro vse.“ Z veseljem moram povedati, da se pri petji kaj lepo kaže, kako se rodoljubje pri nas vnema, ja! da že živo gori in plameni. Bil sem letos v podjunki dolini, bil sem v Svečah, bil sem v Rožu, povsod se slišijo le domače, slovenske pesmi in Slovenci jih prepevajo tako sladko in mično, da vse le cinglja. Tako je prav! vse to priča, da duh slovenski med Slovenci živo klije in da njih serce za slovenski narod bije.

b) Slovenski jezik pa še ni prava in cela narodnost slovenska; narod slovenski ima še drugo svetinjo, ktero visoko česti in ktere se zvesto derži. Ta svetinja je sveta katoliška vera. Po celi Sloveniji, ki obsega pet do šest škofij, je le ena sama ves lutranske vere in zmed vsemi Slovenci, kterih je več kot pol-

drugi milijon, jih je samo 2—300 luterancev. Tudi to svetinjo slovenskega naroda, sv. katoliško vero, je rajni Anton visoko čisljal, goreče ljubil in se nje terdno držal. Vselej in povsod se je pošteno in pametno obnašal. Kedar je o počitnicah tukaj v Lešah bival, vselej je pridno obiskoval božjo službo v domačej farnej cerkvi. Rad je tudi hodil v sabotah h kapelici v Podgorjah in se tam priporočal rožnej Devici Mariji. V Celovcu je bil s svojimi učenci skoraj vsak den pri sv. maši in je ob veliki noči ž njimi prejemal svete zakramente. Ko ga je napadla pljučna bolezen, bila mu je prva skerb, prejeti ssv. zakramente in previden s ssv. zakramenti je tudi zamerl. Hudo ga je zbolelo, kedar je v kakih slovenskih bukvah ali v novinah bral kaj zoper sv. katoliško vero; kajti vedel je in prepričan je bil, da je sv. vera Slovencev prva svetinja in najdražje blago in da z vero pade tudi narodnost, kakor uči in priča zgodovina starih in novih časov. Zatoraj ljubi moj! Ako bočeš po zgledu rajnega Antona pravi in priden rodoljub biti, ne dotikaj se sv. katoliške cerkve, ne draži in ne moti vernih Slovencev v zadevah sv. vere. Kdor kaj tacega počenja, naj bi še tako lepo pisal, se še tako širokoustno bahal s svojim rodoljubjem in še tako mično prepeval slovenske pesmi, — on ni prijatelj slovenskega naroda, ni rodoljub, — on je sovražnik, ja morilec slovenskega naroda. Vera in narodnost ste si ljube sestri, ena brez druge biti ne more; kar je život brez duše, to je narod brez vere: nekaj časa životari, se umehkuži in spridi, njegove moči pojemljejo in zginejo — in narod pade in umerje. Rajni naš Anton naj nam sveti kot svitla zvezda, da lepo hodimo po potu sv. katoliške cerkve! — Narodni duh slovenski obsega slovenski jezik in katoliško vero; naj toraj živi ta narodni duh med nami in s tem kažimo ga, da svoj slovenski jezik in sv. katoliško vero visoko čestimo, ljubimo in se obeh terdno in stanovitno držimo! —

Današnja svečanost pa slednjič priča vesoljnemu svetu:

### 3. da smo Slovenci edini.

Znano vam je, kar se od Svetopluka, kralja slovanskega, pripoveduje. Na smertni postelji je poklical svoje sinove, podal zaporedoma vsakemu snopič protičev, naj ga vsak poskusi prelomiti. Tega storiti ni mogel nobeden. Sedaj pa ponuti jim posamne protiče in vsakteri lahko vsakega prelomi. Kralj zdaj svoje sinove resno pogleda in pravi: Glejte! ravno taka bo z vami; dokler bote složni in edini, bote močni, nihče vas premagati ne bode mogel; ako pa bote nesložni in eden družega dražili in zapustili, potem vas bode vsakdo lahko premagal in podjarmil. To vedó dobro naši nasprotniki in hočejo nas Slovence med seboj razdružiti in ljuliko razpora in sovraštva med nami zasjati. Vedno kričijo, da Korošec ne zastopi Kranjca, Štajerc sovraži Goričana, Kranje ne more Korošca in tako dalej. Pa vse to je bosa, vse to ni res. Znana vam je gromovita prošnja ali peticija, ktero je 20.000 Slovencev

iz vseh slovenskih dežel podpisalo in leta 1861 gospod ministru Schmerlingu sporočilo. V tej prošnji vsi Slovenci v lepej bratovskej ljubezni in edinosti prosijo za eno in tisto reč, in s tem kažejo svojo edinost in slogo. — „Koledar“ družbe sv. Mohora tudi to priča: vsako leto plačuje okoli 30.000 Slovencev iz vseh slovenskih pokrajin in iz vseh stanov vsak po en goldinar, da dobijo vsi ene in tiste knjige. S tem kažejo, da imajo vsi ene in tiste potrebe in da govorijo in razumejo vsi eden in tisti jezik. Najlepa priča naše bratovske edinosti in sloge je pa današnja svečanost. Od vseh slovenskih dežel in skoraj iz vseh slovenskih dolin ste semle prišli čestit in proslavljat Koroškega Slovenca, našega rajn. Antona. Zatoraj jezik za zobe vsi, ki pravite, da ni je edinosti in sloge med Slovenci, današnje priče nihče tajiti in zavreči ne more! Mi vsi tukaj enoglasno kličemo: Glejte, kako se Slovenci po bratovsko ljubimo in kako lepo in lahko eden drugemu razumemo!

In k tej edinosti in slogi je naš rajni Anton dokaj veliko pripomagal. Nabiral je besede in izraze iz vseh slovenskih dežel, pisal pa tako mično in slaklo, da ga je vsak Slovenec lahko razumel, tako je pisal, da je pred vsem vreden, naj ga posnemajo vsi slovenski pisavci. Prijatelj miru in edinosti je bil rajni Anton ne samo v besedi in pisavi, temuč v vsem svojem obnašanju in djanju: rušiti, razdirati in podirati ni hotel; le zbrati in zediniti je hotel vse moči, naj bi vse delale v prid, v srečo in slavo matere Slovenije. Rajni Anton je vedel, da sloga jači — nesloga tlači. Oh srečen narod, kterege sinovi in rodoljubi v lepi zastopnosti in edinosti delajo za blagor in srečo domovine svoje! Skušnja uči, da v edinosti in ljubezni gre vse srečno izpod rok; v neslogi in razporu pa grejo pod zlo tudi najboljše namere. Največi nasprotnik in sovražnik slovenskega naroda je toraj tisti, kdor seje seme nesloge in razpore med Slovence: To ljuliko seje sovražnik! Pa današnja svečanost nam priča, da je ni med nami te strupene ljulike, da nas objema vse eden in tisti pas lepe ljubezni in edinosti.

H koncu svojega govora vas prosim, obrnite še enkrat svoje oči na to ploščo, ki jo vidite tukaj vzdano in katero smo tako slovesno odkrili. Veseli se danes vsa Janežičeva hiša, ker si edina v celi koroški deželi, ki nosiš tako slavno znamenje na svoji steni. Veseli se cela Št. Jakobška fara, ker take česti in tako obilnega shoda še nisi doživela nikoli. Veseli se celo Koroško, ker tvoja slava se bode razlegala po celem svetu. Veseli se mila mati Slovenija, ker čast in slava enega tvojih sinov, je tudi čast in slava tvoja. Veselimo se danes vsi, vsi veselimo se iz celega serca! Pa dozdeva se mi, kakor da slišim rajnega Antona iz nebeških višin klicati: „Preljubi moji Slovenci! prav je, da se veselite; tudi mene veseli, da me tako čestite in mi postavljate večer spominek. Pa to vas še prosim, ne zabite nikoli, kar ste z današnjo svečanostjo spričali pred celim svetom: Bodite hvaležni vsem, ki se trudijo za vaš narod;

— ostanite rodoljubni tudi zanaprej, čestite in ljubite svoj materni jezik in sv. katoliško cerkev, pa potegujte se za pravice obeh svojih svetinj; — in slednjič bodite med seboj edini kct sinovi ene in tiste matere Slovenije!“ Tako kliče nam rajni Anton iz nebeških višav — in jaz mu v svojem in vašem imeni odgovorim: Ja, ljubi Anton! smo in hočemo ostati slovenski rodoljubi: „Živi, živi duh slovenski — bodi živ na veke!“

## Duhovske zadeve.

**Kerška škofija.** Č. g. Scherzer Ant. pride za provizorja v Šotaro vas, in Schaubah Karl v Klanča. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Groesser Mat. k stoljni cerkvi v Celovec, Zojer Sim. v mesto Št. Lenart, Khuen Gotfr. v Wolfsberg, Volavčnik Jan. v Doberloves. Umerl je č. g. župnik in duh. svetovavec Košir Blaž. R. I. P.!

**Ljubljanska škofija.** Č. g. Teran je dobil faro ljubensko, č. g. Št. Gnjezda Bohinsko Belo, č. g. Val. Skul št. Jakob pri Savi, č. g. J. Kumar Primskovo, č. g. Eder pa Mekine. Prestavljeni so čč. gg.: J. Košmelj za I. kapl. v Šentjur, M. Vodir iz terzaške škofije v Radolico, F Mally za II. kapl. v Šentjur, J. Brence sem. duh. v Čemšenik, F. Knific v Ribnico, Jakelj k D. M. v Polje, J. Podboj v Šentvid pri Zatični, J. Bevec v Logatec, J. Zaletel na Trato, Jož. Resnik sem. duh. za kateheta, A. Fettih-Frankheim pa za I. kapl. v Postonjo, M. Molek na Verhniko za II. kapl., Ant. Mandelc v Preserje, J. Zdražba v Loko, Fr. Rus za I. kapl. na Verhniko, N. Ključevšek iz Bab. polja v Šmarten pri Litiji, Nace Kutnar v Šentrupert, A. Lenasi v Dobernče, K. Jančigar v Šentjerneji, J. Štamcar na Rako, A. Žgur v Hrenovice. Č. g. Fr. Jeršič, duh. v pokoji se poda v Izlake fare Čemšeniške. Č. g. Peter Bizjak se poda v pokoj.

**Terzaka škofija.** Naslednji duhovniki so prestavljeni: Č. g. Fr. Svetličič gre za duh. oskerbnika župnijske cerkve v Gročano, č. g. Ignac Germ v Račice, č. g. Anton Šajdela je šel za kaplana v Barko, č. g. M. Vodir je prestopil v Ljubljansko škofijo in gre za duh. pom. v Radolico; za nemškega pridigarja pri novem sv. Antonu v Terstu je izvoljen č. g. Jak. Gomilšak, bivši duh. pom. v Radgoni na Štajerskem; njegov sprednik č. g. J. Tom an je šel nazaj v Ljubljansko škofijo in postal župnik v Černuču. Umerl je č. g. Fr. Remic, kooperator pri novem sv. Antonu v Terstu. R. I. P.!